

EQQAGASSALERINERMUT PILERSAARUT AVANNAATA KOMMUNIA

Piffissaq pilersaarutip atuuffia 2018-2021

Ukioq: 2018
Versioni 1.0

Tekniskforvaltning
nspe@avannaata.gl

Imai

Aallarniut.....	1
Tunuliaqutaasut.....	1
Eqqagassalerinermut pilersaarummik suliaqarneq.....	3
Pilersaarummi killiliussat	4
Ileqqut uteqqiasut	6
Innuttaasut peqqissusiat:	6
Avatangiisinik illersuineq	6
Akisussaassuseqarneq aamma aningaasaqarnikkut akilersinnaassuseq	6
Eqqagassat angerlarsimaffinni pissarsianik atuinermit peqqissutsimut avatangiisinullu iluaqutaasumik ikuallaavinnut aqputaat	6
Kortlægning.....	7
Ataatsimut takussutissat	8
Katersisarnernik ingerlatitseqqittarnernillu aaqqissuussinerit	9
Eqqagassalerineq aamma anartarfilerineq.....	9
Eqqagassanut annertuunut tunngatillugu aaqqissuussineq, upernaakkut piareersaasarneq aamma eqqagassat nappaatitsigut nalorninaatillit.....	12
Uumasunik toqunikunik aamma piniakkat sinnikuinik innersuussisarnernik aaqqissuussinerit	13
Inuussutissarsiortuniit eqqagassanut ikuallassinnaasunut aamma ikuallassinnaangitsunut aaqqissuussinerit.....	14
Eqqagassalerinermut ileqqoreqqusat nutaat aamma akinik nalunaarsuiffiit.....	16
Eqqagassaatinik ajornartorsiutitalinnik isumaginninnermi atortorissaarutit, aaqqissuussinerit suliaqarnerlu	16
Ikuallaasarnermik aaqqissuussineq.....	17
Eqqaavissuaq.....	18
Ataatsimut naliliineq	19
Sulisuqarnermut tunngatillugu pissutsit	19
Suliffimmi avatangiisit	19
Sulisussanik piginnaaneqartumik sulisussarsiortarneq.....	20
Sulisussat avataaneersut.....	20
Anguniakkat.....	22

Avannaata Kommuniani ungasinnerusumut anguniakkat (Ungasinnerusumut piffissaq pilersarusiorfik- 2022 – 2029).....	24
Suliniutit allattorsimaffiat	25
Atortuulersitsineq.....	28
Soqutigisaqartunik peqataatsineq	29
Eqqagassalerinermut pilersaarummik attaveqaatiginnineq.....	29

Aallarniut

Eqqagassalerinermut pilersaarut manna Avannaata Kommuniani illoqarfinnut nunaqarfinnullu tamanut atuuttuuvoq. Anguniagaq pingaarneq tassaavoq pinaveersaartitsinissaq akiunissarlu silaannarmik, imermik, sermimik aamma nunamik mingutitsisoqarsinnaaneramik. Eqqagassat isumagineqartassapput avatangiisinut aamma peqqissutsimut atatillugu illersorneqarsinnaasumik, kisiannili aamma aallunneqassaaq eqqagassalersornerup eqqagassalerinerullu annikinnerunissaa, kiisalu igitassatut isigineqartunik atueqqissinnaanermi periarfissat isiginiarneqarnissaat, taamalu eqqagassanngortussat annikinnerulersinnissaat. Eqqagassalerinermut pilersaarummi tamarmiusumi tunngaviusoq tassaavoq sapinngisamik annertunerpaamik avatangiisinik illersuineq annertunerpaassasoq aammalu kiffartuussineq peqqinnissarlu annertunerpaq aningaasaliissutini anguniagaassasut.

Kommunalbestyrelsip Avannaata Kommuniani innuttaasut tamaasa kaammattussavai peqataaqqullugit anguniakkani suliniutinilu, eqqagassalerinermik pilersaarutip matuma piviusunngortikkiartornerani, kommunimi innuttaasunut tamanut iluaqutaasumik.

Asseq: Mathias Mølgaard

Tunuliaqutaasut

Decembarimi 2016 Inatsisartut aalajangerput Qaasuitsup Kommunia kommuninut marlunnut avinneqassasoq. Aalajangiunneqarpoq avitsineq piviusunngortinneqassasoq 1. januar 2018. Kommunit taakkua marluk 4. april 2017 kommunimut qinersinerup kingorna ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliamit aqunneqarsimapput. Taamaattumik suli Avannaata Kommuniani eqqagassalerinermut pilersaarummik soqanngilaq. Siusinnerusukkut eqqagassalerinermut pilersaarummik Qaasuitsup Kommunianut suliaqartoqarnikuvoq. Eqqagassalerinermut pilersaarutip Avannaata Kommunianit aallaaveqarnissaa angujumallugu, kommuni aalajangerpoq eqqagassalerinermut pilersaarummik suliaqartoqassasoq, Avannaata Kommuniani eqqagassalerinermut periusissianik anguniakkanillu ersersitsisunik. Nukiit piusut sipaarumallugit, Qaasuitsup Kommunianilu suliaareersimasut uteqqikkumanagit pissusissamisoorpoq atueqqinnissaaq, kisiannili aamma malinnaatitsinissaq naleqqussaannissarlu Qaasuitsup Kommuniata suliaani. Minnerunngitsumik nunap assinginut immikkoortuni atortussat siusinnerusukkut suliaareersut atoqqinneqarput.

Avatangiisit innarlitsaalioneqarnissaanik Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 22. november 2011-imeersoq aalajangersaavoq kommunit tamarmik eqqagassalerinermut pilersaarummik suliaqartussaasut, imaqartussaasumik eqqagassat sumiinnerannut nalunaarsuineramik, kiisalu eqqagassanut anguniakkanik aamma pilersaarutinik.

Avannaata Kommuniata eqqagassalerinermut pilersaarutaa suliaavoq tunuliaqutaralugu Namminersorlutik Oqartussat ilitsersuusiaat 2015-imeersumik, kommunini eqqagassalerinermut pilersaarusiornissaq pillugu. Eqqagassalerinermut pilersaarummi imikkoortoq siulleq imaqarpoq aqqissuussinerit pingaernerit aamma ajornartorsiutaasut illoqarfinni aamma nunaqarfinni suunerisa allaaserineqarnerinik. Ataatsimut eqikkaaneq annertuutigut tunngaveqarpoq paasissutissanik Qaasuitsup Kommuniani eqqagassalerinermut pilersaarummut atatillugu suliaasunik.

Siunissamut sammisumik eqqagassalerinermik pilersaarusiornermi pingaaruteqartoq innuttaasut nikerarnerisa isiginiarneqarnissaa, sumi nunassittarneq aamma siunissami eqqagassat inoqarfinni ataasiakkaani annertussuserisinnaasaat.

Eqqagassalerinermik pilersaarusiap immikkoortuata aappaani saqqummiunneqassapput eqqagassalerinermi naalakkersuinikkut takorluukkat aamma anguniakkat. Naalakkersuinikkut anguniakkat tigussaanerulersinneqassapput immikkuualuttortalersukkamik suliniutinut nalunaarsuiffimmi aamma iliuusissani, anguniakkat allaaserineqartut angusinnaajumallugit pilersinneqartussat. Tassalu taamaasilluni pineqarput suliniutissat assigiinngisitaartunik siunnerfillit. Tulleriiarinerit suliniutini ataasiakkaani nalilersuisimanernik pioreersunik tunngaveqarput, tunuliaqutaasutut nalunaarusianit aamma nalilersuinernit pissutsinut ataattunut tunngasunik, najukkanilu namminerni nukinnik atugassarititaasunik aallaaveqarlutik.

Piffissami pilersaarutit atuuffianni ukiunik sisamanik sivilsussuseqartumi suliniutit ingerlatseqqinneqartut toqqartorneqarsimapput sutigut innuttaasunut avatangiisinik illersuineramik peqqinnissamillu pingaartitsineramik annertunerpaamik pissarsiassanik aallaaveqartumik. Tamatuma saniatigut suliniutinik tulleriiarinerimi aalaavigineqarput suliniutit suut nukit allaffissornikkut aamma aningaasaqarnikkut annertuallaanngitsut atorlugit aallartinneqarsinnaanerininik tunngaveqartumik. Kiisalu aamma suliniutinik aamma peqarpoq inatsisinik tunngaveqartumik pisussaaffittut isikkoqartunik, taamaattumillu tulleriiarinerimi pingaartinneqartussanik.

Eqqagassalerinermut pilersaarut naggaserneqarpoq suliniutissat allattorsimaffiannik, periusissiani suliniutissat ataasiakkaarlugit immikkoortortalersugaaffigisaannik iliuusissanik arlalinnik imaqartunik, inummillu akisussaasumik piffissalersuinerinillu imaqartunik. Taamatut aqqissuussisoqarpoq suliniutit ingerlalluarnissaat qlarnaarumallugu.

Avannaata Kommuniata eqqagassalerinermut pilersaarutaa taamaasilluni ataatsimoortumik takussutissiivoq tulleriiarinerinik eqqagassalerinermik suliaasaqarfimmi, - tulleriiarinerinik anguniakkanik ineriartortitseqqiffiusunik, nunamut tamarmut atuuttunik eqqagassalerinermi pilersaarummut 2010-2013-imut atatillugu, aammalu eqqagassalerinermi sanaartugassanut pilersaarutinut, Naalakkersuisunit 2015-ip ukiaani akuersissutigineqartunik tunngavilimmik ineriartortitseqqinnerusunik.

Eqqagassalerinermut pilersaarut peqataavoq erseqqissaatitut aningaasalersuinissanik aamma sanaartugassanik qanoq ittunik pisariaqartitsisoqarneranik ataatsimoortumik, Avannaata Kommuniata eqqagassalerinermi ataatsimut suliaasaataanut atatillugu.

Eqqagassalerinermik aqqissuussineq maanna atuuttoq ilusilersorneqarsimavoq ukiut 15-20-it matuma siorna, taamanimiillu annerusutigut nutarteriffigineqarsimanani.

Aprili qaammat 2015-imi Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atortitsinermit Naalakkersuisoqarfiup saqqummiuppa Namminersorlutik Oqartussat "Eqqagassalerinermi sanaartugassanut pilersaarut". Immikkoortumi tassani sanaartugassanut pilersaarut suliaavoq suliniutit Naalakkersuisunit 2013-imi aallartinneqartut tunngavigalugit, taamani immikkoortunut assigiinngitsunut pilersaarutit suliarineqarmata, tamatumani aamma eqqagassalerinermut tunngasunik pilersaarut. Eqqagassalerinermi sanaartugassanut pilersaarut annertunertigut suliaavoq eqqagassalerinermi iliuusissanut pilersaarummik

suliaqarnermi qulaajaanernut atatillugu. (Attaveqaaqatigiinnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik 2008), kiisalu nalunaarusiaq: Eqqakkanik ikuallaasaneq, periusissiaq aamma aqqissuussaaneq (Nunamut Namminermut, Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfik, 2012). Paasissutissat taakkua aallaavigalugit eqqagassalerinermut sanaartugassanut immikkoortumi pilersaarummi (Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atortitsinermut Naalakkersuisoqarfik, 2015) anguniakkanik sisamanik suliaqartoqarpoq:

- Eqqagassanut ulorianartunut atortorissaarutissatut sanaartukkat
- Inissiivissanik nakkutigineqartunik pilersitsinerit
- Anartarfilerinermut sanaartukkat
- Ikuallaaviit

Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atortitsinermut Naalakkersuisoqarfiup ilanngullugu aamma suliarisimavaa "Kommunini eqqagassalerinermik qulaajaanermik aallartitsisaneq aamma eqqagassalerinermik pilersaarusiortarneq" aamma "Kommunini eqqagassalerinermik pilersaarusiortarneq ilitsersuutissamut missingersuusiaq". Anartarfilerineq eqqagassalerinermut pilersaarummi tassani ilaassanngilaq. Anartarfilerineq kommunimi inatsisit naapertorlugu imikumik suliaqarnermut pilersaarummi ilaassaaq. Aaq

Eqqagassalerinermut pilersaarummik suliaqarneq

Siunnerfiuvoq eqqagaasalerinerup qulaajaavigineqarnera atorneqassasoq Avannaata Kommuniani eqqagassalerinermik suliaqarnerup maanna ingerlanneqartup aqqissuussaananik ataatsimut takunnissinnaanermik pilersitsinissamut. Eqqagassalerinerup qulaajaavigineqarnera atorneqassaaq tunngaviusussatut Avannaata Kommuniani Eqqagassalerinermut Pilersaarummik suliaqarnermi. Eqqagassalerinermut Pilersaarummi isiginiarneqassapput tunngavissatut "Piffissamut pilersaarusiortarneq 2012 – 15-imut eqqagassalerinermut immikkoortumi pilersaarut" (Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atortitsinermut Naalakkersuisoqarfik, 2015), kiisalu "Kommunini eqqagassalerinermik pilersaarusiortarneq ilitsersuutissamut missingersuusiaq". Eqqagassalerinermut pilersaarut suliaavoq Nunamut tamarmut eqqagassalerinermut pilersaarummut iliuusissanut pilersaarutit 2010 – 2021 naapertorlugu. Eqqagassalerinermut pilersaarummi piffissalikkanut arlariinnut anguniagassanik nalunaarsuisoqartussaavoq, pilersaarusiortarneq piffissaq (2018-2021) aamma piffissamut ungasinnerusumut isiginiakkat - perspektiivit (2022-2029). Piffissamut pilersaarusiortarneq anguniakkanik aqqissuussisoqarpoq. Anguniagakkaartumik tassunga iliuusissanut pilersaarut ilanngunneqartarpoq, suliaassanik x -inik amerlassusilinnik imaqartunik. Suliassanut immikkoortut qularnaassavaat anguniakkat anguneqarnissaat. Piffissamut ungasinnerusumut anguniakkanut iliuusissanut pilersaarutit suliaqartoqanngilaq.

Asseq: Mathias Mølgaard

Pilersaarummi killiliussat

Avannaata Kommunia sapinngisamik piaartumik eqqagassalerinermut pilersaarummik Namminersorlutik Oqartussanut nassiussaqaartussaavoq. Avatangiisinit innarlitsaaliornissaannut Inatsisartut inatsisaanni nr. 9, 22. November 2011-imeersumi § 36, imm. 5-imi allassimavoq kommuni eqqagassalerinermut pilersaarusiortussaasoq, pilersaarutillu taakkua kommunimi eqqagassalerinermut pilersaarummi eqikkarneqassasut. Taanna nunamut tamarmut atuuttumut eqqagassalerinermut pilersaarummut naapertuuttuussaaq. Eqqagassalerinermut pilersaarut maanna atuuttuusoq piffissamut 2010-2021-imut atortuuvoq.

Namminersorlutik Oqartussat eqqagassalerinermi suliassaqaarfimmut sanaartugassanut pilersaarutaanni tikkuartorneqarput makkua pissutsit, Avannaata Kommuniani eqqagassalerinermik pilersaarummut ataatsimut attuumassuteqartut:

- Eqqaavissuit illoqarfinni aamma nunaqarfinni amerlanerni inissisimasut amerlanersaat avatangiisinut tunngasutigut akuerisaanngitsut, avatangiisinillu isumannaatsumik illersuisumik ingerlanneqanngitsut.
- Illoqarfiit aamma nunaqarfiit amerlanersaanni aaqqissuulluagaasunik ingerlalluartunillu ikuallaaveqanngitsoq. Dioxin-inik aniatitsinermi ikuallaavinnit ammaannartunit aamma ikkuallaavinnit amerlasooriartumik EU-mi killiliussanik qaangiisuusut.
- Namminersorlutik Oqartussat suliassaqaarfimmi uppernarsaasersukkanik qulaajaanerisa ersersikkaat immikkut ittumik pisariaqartoq eqqagassalerinermik ingerlatsivimmi suleriaatsinik pitsanngorsaasoqarnissaa. Anartarfilerinernut atatillugu peqqissutsimut naapertuutinngitsunik peqqinnanngitsunillu sullissinermi atugassaqaartitsisoqarnera, putsumik akornusersuutit, tipi aamma uumasuaqqat akornutaasut illoqarfinni nunaqarfinnilu amerlasuuni ulluinnarsiutaasut. Ajornakusoorpoq peqqissutsimut sunniutaasut ersarissumik uppernarsaasersornissaat, maanna eqqagassalerinermut

atatillugu, pissutsit assigiinngitsut amerlasuullu tamatumani "nipilersoqataasinnaammata".

- Ilulissani ikuallaavimmi putsumut gas-italimmut saligutit filterit – elektrofilterinik taaneqartut atortorineqarput. Atortorissaarutit taakkua sanaartukkat atorineqalerneranniilli taarserneqartarsimangillat. Atortorissaarutit pineqartut – elektrofiltre – sananeqaatinik minnerpaanik salisartuupput, kisiannili dioxin-inik salisaratik. Dioxin tassaavoq avatangiisini toqunartoq, timip ipiutaasartaani orsotalimmi katersuuttartut, tamatuminngalu sukkaatsumik qajannarsiartortitsisarlutik. Dioxin tassangaannartumik toqunartortitsinertut sunniuteqartarpoq annertuumik sunniunnermigut, kiisalu piffissap sivisuup ingerlanerani peqqissutsimut ajoqutaaleriartortarluni annikitsukkaani sunniuttarnermigut. Annertuunngorlugu sunniunnerani (toqusartumik sunniunneq) peqqissarneqarsinnaanngitsumik amerminappaammik (chloracne) kinguneqartarpoq, timip nappaatinut akiuussutissaanik sanngiinnerulersitsisararluni aammalu tinguup protein-iinik sunniisararluni, amerlasuutigut tinguup eqinneranik kinguneqartarluni toqussutaasinnaasumik. Dioxin-imik annikitsumik kisiannili piffissami sivisuumi sunnerneqarneq timip nappaatinut akiuussinnaassusianik annikillsitsisarpoq, kinguaassiorsinnaassutsimik annikillsitsisararluni, . Kræftimik annertusitsisararluni naartuumillu ajoqusiisararluni. Naartuumik ajoqusiisarneq aamma kræftimik pilersitsisarneq nassaassaasarpoq allaat dioxin-imik annikitsuinnarmik sunniutini.
- Eqqaavissuit uumasunik ajoqutaasunik nutsuisuupput, ilaatigut tulukkanik aamma naajanik, terissanik, niviukkanik assigisaannillu nutsuisuupput, eqqakkat akornanni nerisassanik nassaassa qarfiusuni. Uumasunik ajoqutaasunik akornusersorneqartarneq pinngitsoorneqarsinnaavoq eqqaavissuit eqqortumik ingerlanneqartillugit, tassa imaappoq annat eqqaavissuakku eqqarneqartannginnerisigut, eqqakkallu nalinginnaasut uumasunut akornutaasunut tikikkuminaatsumik inissinneqartarnerisigut.
- Kalaallit Nunaanni eqqakkanut ikuallaaviit assigiinngitsuupput, aamma angissutsimikkut. Ilulissani ikuallaavik naammattumik sulisinnaassuseqanngilaq, taamaattumillu Ilulissani eqqaavissuarmi eqqakkanik ikuallatassanik ilioraarsoqartuarluni.
- Kalaallit Nunaanni ikuallaaviit tamangajammik, nunaqarfinni ikuallaaveeqqat ilanngullugit aserfallassimasuupput, amerlanerillu aserfallatsaalineqarnissaat amigaataalluni. Tamanna amerlasuutigut ingerlatsinerup unittoortarneranik kinguneqartarpoq, tamatumalu kingunerisarlugu ikuallaanermi ajornartorsiuteqalartarnermik, eqqakkanillu inissiigallartariaqalersarnermik.
- Namminersorlutik Oqartussat ukiualunni aallarnisaatitut suliniutinik tapersersuisimani, eqqakkanik assartuisarnermik ilaqartumik, qulaajaanerup ilimanaateqartimmagu ataatsimoorussanik ikuallaaveqarneq inuiaqatigiit aningaasarsiorneranni avatangiisinillu illersuinermi aqqissuutissaasoq pitsaanerpaq, sumiiffinni tamani ikuallaavilersornermiit.

Nunamut tamarmut atuuttumik eqqagassalerinermut pilersaarummi takuneqarsinnaasutut innuttaasut peqqissusianut akornutaasinnaasut aarlerinaatit peerniarneqarnerat annertuumik aallunneqarpoq, eqqagassalerinermik suliasaqarfimmi taamaallaat pinaveersaartinneqarsinnaasoq maanna eqqagassalerinermik aqqissuussinerup taarserneqarneratigut, peqqissutsimut aamma avatangiisunut inussiarnernerusumik aqqissuussinermik, eqqagassallu angerlarsimaffinniit eqqaaveqarfimmu aqquataannik aqqissuusseqqinnikkut. Aningaasaqarnerlu annertuumik inissisimammat nunamut tamarmut aamma sumiiffinnut ataasiakkaanut atatillugu, immikkut annertuumik aallunneqarpoq sumi avatangiisunut iluaqusiisunik ikuallaaviliortoqartarnissa, naggasiisumik inissiisussamik Avannaata Kommuniata kiisalu aamma Kalaallit Nunaata qanoq aqqissuussisariaqarneranik pingaarnertut ataatsimut isigisumik eqqagassalerinikkut pilersaarusiormi, kiisalu aamma Ilulissani namminermi nunaqarfinnilu eqqagassalerinerup qanoq aqqissuunneqarnissaanik aalajangersaasumik.

Ilutigisaanik nunamut tamarmut atuuttumik sanaartugassanut immikkoortumi pilersaarummi eqqagassalerinermut atatillugu avatangiisinik atoruminarnerulersitsinissaq immikkut aallunneqarpoq, ikkuallaaviit kiammik pilersitaannik atorluaarnermik aqqissuussisoqarnissaatigut nukissiornermi kiassaanermilu, naatsorsuutigisariaqarlunilu tamanna pingaaruteqartutut isiginiarneqassasoq avatangiisinut iluaqutaasussanik ikuallaavinnik pilersitsisalernissani, inuiaqatigiinnut aningaasarsiornermik aamma tunniussassaqaartussanik. Tassani Avannaata Kommunianut unammilligassaqarpoq annertuumik, qulaajassallugu aalajangiutissallugulu qanoq aamma sumi eqqakkat ikuallanneqarnissamut piukkunnartut ikuallanneqartassanersut.

Ileqqut uteqqiasut

Eqqagassalerinermut pilersaarut suliaavoq ileqqussat tulliuuttut isiginiarlugit:

Innuttaasut peqqissusiat:

Aalajangiisuvoq sapinngisamik annertunerpaamik toqqaannartumik toqqaannangitsumillu innuttaasut peqqissusiannut akornutaasinnaasut eqqagassat illoqarfinit nunaqarfinnillu tamanit piiarneqartarnissaat, taamaasilluni innuttaasut aamma sulisuusut eqqagassanik katersuinnakkanik ikuallatassanillu akornutissarsisinnaaneri pinngitsoorneqarsinnaaqqullugu, passunneqarnermik ikuallanneqarnermik innuttaasut peqqissusianut avatangiisinullu aamma sulisuusunut toqqaannartumik akornusiisinnaaqqunagit.

Avatangiisinik illersuineq

Suliassaavoq avatangiisit illersorneqarnissaat eqqaaveqarfinni taakkualu eqqaanni, illoqarfiit nunaqarfiillu kusanartuuissaat pinngortitallu mingutitsisinnaanermi illersorneqarnissaa. Immikkut isiginiarneqassaaq eqqagassat pitsaanngitsunik sunniutigisinnaasaasa annikinnerpaaffissaminiitsinnissaat, eqqaavissuarni uumasunik ajoqutaasinnaasut katersuutinnginnissaat tamakkunanilu pingortitami avatangiisinik mingutitsisinnaanerup annikinnerpaaffigissaminiitsinnissaat. Eqqumaffigineqassaaq avatangiisit saligaatsut ipiitsullu piunissaat, innuttaasullu tamatumingga eqqumaffigininnissaat. Immikkut aallunneqassaaq pinngortitap akornuserneqanngitsup illersorneqarnissaa, innuttaasullu avatangiisinut tunngatillugu eqqummaarissumik atuisuunissaat.

Akisussaassuseqarneq aamma aningaasaqarnikkut akilersinnaassuseq

Tamatumuuna toqqaannartumik toqqaannangitsumillu aningaasaqarnikkut iluaqutissanik pissarsisoqartassaaq, susassaqaartunullu tamanut pitsaasunik kinguneqartitsisoqarluni. Qularnaarniarneqassaaq eqqagassanik pilersitsisuusup eqqagassanik isumaginninnermi piiasarnermilu aningaasartuutini akiliisussaatinneqarnissaa, tamatumuunalu annertusarneqassalluni innuttaasut aamma suliffeqarfiit eqqagassanut akisussaassuseqarlutillu eqqagassalerinermi ileqqorissarnermik tunngavilimmik ingerlatsisarnissaat, soorluttaaq eqqagassanik isumaginninnermi aningaasaqarnikkut akisussaassuseqarneq pilersinneqassasoq.

Eqqagassat angerlarsimaffinni pissarsianik atuinermiit peqqissutsimut avatangiisinullu iluaqutaasumik ikuallaavinnut aqutaat

Isumagisassaavoq qularnaarneqassasoq toqqaannartumik aallaaviusuni nammineri immikkoortitserisarnissaq, eqqagassanillu isumaginninnermik aqqissuussisarnissaq, eqqagassanik assartuisarnermik eqqaavissuarniit ikuallaavimmut naleqquttumik aqqissuussaasunik. Isumagisassaavoq qularnaarneqassasoq kommunip nammineq eqqagassanik isumaginninnermik aqqissuussinerata ingerlaavartumik naleqqussarneqartarnissaa eqqagassalerinermik aqqissuussinermut nutaamut, isumaqatigiissutaasullu atuuttut ingerlaavartumik naleqqussarneqartarnissaat neqeroortitsisarnermi nutaanngortunut. Eqqagassalerinermik pilersaarummi tamarmiusumi anguniagaavoq ileqqussat eqqagassat immikkoortitserneqartarneranni atortinneqartussa at illeqqulersinneqarnissaat:

- Eqqagassanik pinaveersaartitsineq
- Piareersimasarneq atoqqiinissanut
- Atoqqiisarneq
- Allatigut iluaqutissarsisarnerit
- Nungutseraluni paaasarneq

Qulaajaaneq

Namminersorlutik Oqartussat immikkoortippaat "Kommunini eqqagassalerinermut pilersaarusiortarnernut ilitsersuut" ukununga "Ilitsersuut kommunini eqqagassalerinerup qulaajaavigineqartarnissanut aamma pilersaarusiortarnissanut" aamma "Kommunini eqqagassalerinermut pilersaarutit", annerusunik piumasaqaateqarfiusoq ilaatigut qulaajaasarnernut tunngatillugu. Eqqagassalerinermut pilersaarummi siullermi tassani qulaajaasarnissamut piumasaqaatit annikillisaapput, - naak sulii piumasaqaataagaluartoq inoqarfinni tamani ataasiakkaani eqqagassalerisarnernup allaaserineqartarnissaa. Eqqagassalerisarneq pillugu qulaajaaneq aamma eqqagassalerinerup allaaserineqarneri inoqarfinni ataasiakkaani Avannaata Kommuniani 2012-2013-imi 2015-illu aasaani ingerlanneqarsimapput. Innersuunneqassapput qulaajaanerit 2012/2013-imi nalunaarusiami pingaarnermiittut. Taamaattoq qulaajaaneq 2013-imi naammassineqanngilaq, taamaattumillu qulaajaanerniit ataatsimoortumik nalunaarusiortoqarsimanani. Tulliuttuni ataatsimoortunik katersorneqarput najugaqarfiit assigiinngitsut akimorlugit paasissutissat katersat, eqqagassanik katersisarnernik aqqissuussinerit ingerlatsisarnerillu, kiisalu ajornartorsiutit qulaajaanikkut saqqummersinneqartut. Ataatsimut katersinerup immikkoortuani siullermi allaaserineqarput paasissutissanik katersineq aamma aqqissuussinerit ataasiakkaat. Paasissutissanik katersinermi immikkoortup aappaani allaaserineqarput killiffiusut katersisarnerni aamma suliareqqiisarnerni, immikkoortullu ataasiakkaat aallarniutigissallugit pissutsit ataatsimoortut, sumiiffimmi illoqarfimmi pingaarnermi, illoqarfinni aamma nunaqarfinni annerusuni minnerusunilu pissutsit allaaserineqarneri.

Ataatsimut takussutissat

Ataatsimoortumik takussutissiisummi ersersinneqarput ikuallaaviit illoqarfinni aamma nunaqarfinni, aamma 2018-imi eqqagassat annertussusissaattut missiliuussinerit

Najugaqarfik		Ikuallaavik	ingerlatsivoq	Kissarsuussuarmut illu	Eqqagassat anner- tussusaat, kg. katillugit/ukiumut	Iluniit ukioq manna [kg]	Eqqakkat assartukkat Renonord [kg]	Innuttaasut najugallit
1	Qaanaaq	Aap	Naa mik		458.315	230.760	9.405	627
2	Siorapaluk	Naa mik			11.040	10.350	720	48
3	Savissivik	Aap	Naa mik		12.240	11.475	840	56
4	Qeqertat	Naa mik			6.480	6.075	405	27
5	Upernavik	Aap	Aap	Aap	815.000	410.000	16.125	1075
6	Kullorsuaq	Aap	Naa mik		161.950	101.200	6.675	445
7	Nuussuaq	Aap	Aap	Aap	71.500	44.000	2.850	190
8	Nutaarmiut	Naa mik			10.400	9.800	675	45
9	Tasiusaq	Aap	Naa mik	Aap	63.120	59.175	3.945	263
10	Innaarsuit	Aap	Naa mik	Aap	41.520	38.925	2.595	173
11	Naajaat	Naa mik			13.200	12.375	825	55
12	Aappilattoq	Aap	Naa mik	Aap	39.600	37.125	2.475	165
13	Kangersuatsiaq	Aap	Aap	Aap	37.440	35.100	2.340	156
14	Upernavik Kujalleq	Aap	Naa mik	Aap	45.120	42.300	2.820	188
15	Ummannaq	Naa mik			890.890	448.560	18.720	1248
16	Nuugaatsiaq	Naa mik			24.100	22.500	1.500	100
17	Illorsuit	Naa mik			16.800	15.750	1.050	70
18	Ukkusissat	Naa mik			36.000	33.750	2.250	150
19	Niaqornat	Naa mik			9.360	8.775	585	39
20	Saattut	Naa mik			57.360	53.775	3.585	239
21	Qaarsut	Naa mik			39.600	37.125	2.475	165
22	Ikerasak	Naa mik			52.320	49.050	3.270	218
23	Ilulissat	Aap	Aap	Aap	5.254.221	1.845.585	113.925	4557
24	Saqqaq	Aap	Naa mik		36.000	33.750	2.415	161

25	Qeqertaq	Aap	Aap		21.600	20.250	1.650	110
26	Oqaatsut	Aap	Aap		8.640	8.100	540	36
27	Ilimanaq				12.480	11.700	870	58

Uanga: Ingerlatsinikkut Ataqaatigiissaarisoq, Avannaata Kommunia, Mathias Mølgaard

Katersisarnernik ingerlatitseqqittarnernillu aaqqissuussinerit Eqqagassalerineq aamma anartarfilerineq

Eqqagassalerinermi aamma anartarfilerinermi katersisarnernik aaqqissuussinerit pilersitsisoqarnikuuvoq, inoqarfiit affaasa missaanni kommunip nammineq ingerlatsinermi sulisuinit inoqarfiillu sinnerini namminersortunit entreprenørinik ingerlanneqartunik. Inoqutigiit qaammammut aalajangersimasumik akiliuteqartarput, katersisarnernik qanoq akuttutiginerinik aallaaveqartunik. Kiffartuussinerit annertussusii assigiinngiaartuupput ataasiarlunimii pingasoriarluni katersisarnernut, illoqarfinni minnerni aamma nunaqarfinni, illoqarfinnilu annerni sapaatip akunnerinani ulluni nalinginnaasuni tamani aallartoqartarluni. Nunaqarfiit ilaanni ataatsimi, Nuugaatsiami anartarfilerinermik aaqqissuussineqanngilaq. Tassanilu innuttaasut namminneq anartarfiit imaartarneri isumagisarpaat, naak tamanna inatsisinut atuuttunut akerliugaluartoq.

Anartarfiit imaannik aamma imermik errortuivikumik eqqaaneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 12. juni 2015-imeersoq naapertorlugu kommuni pisussaavoq imermik errortuivikumik eqqaasarnermut inoqarfinni tamani pilersarusiorsimanissamut. Anartarfilerineq immikkut sammineqartussaavoq imermik errortuivikumik eqqaasarnermut pilersaarummi aggersumi, taamaattumillu eqqagassalerinermut pilersaarummi uani ilanngunneqarani. Anartarfilerineq taamaallaat ilanngullugu sammineqartarpoq anartarfiit imaasa eqqaavissuarni inissinneqartarsimatillugit, taamaattumillu tassani ajornartorsiutaatillugit.

Tabel-imi takutinneqarpoq takussutissiaq ingerlatsinermut aamma eqqagassanik katersisarnermut, illoqarfinni nunaqarfinnilu.

Ingerlatsineq – eqqagassanik katersisarneq						
Najugaqarfik	aaqqissuussineq	Kommunimi	Entreprenøri	Katersisarnernik akuttussusia	Nunguterisarneq	Angallassutit
Ilulissat	Aap	X		Ingerlaavartumik ataa-talliman.	Ikuallaavik	Eqqaasut biilii
Upernavik	Aap	X		Sap. ak. marluk	Ikuallaavik	Biilit usisaatillit
Uummannaq	Aap		X	Sap. ak. 1 ataa-talliman.	Ikuallatassanut eqqaavik	Eqqaasut biilii
Qaanaaq	Aap	X		Sap. ak. 1-2	Ikuallatassanut eqqaavik	Nammineq biilit
Oqaatsut	Aap	X		Sap. ak. 2	Ikuallaavik	Sisamanik assakaasullit usisartut + qamuteralaat usisaatillit
Qeqertaq	Aap	X		Sap. ak. 1-2	Ikuallaavik	Sisamanik assakaasullit usisartut + qamuteralaat usisaatillit

Saqqaq	Aap	X		Sap. ak. 1-2	Ikuallatassanut eq-qaavik	Gummigedi kiisalu sisamanik assakaasullit usisaatillit.
Ilimanaq	Aap	X		Sap. ak. 1-2	Eqqaaveqarfik	Sisamanik assakaasullit
Niaqornat	Aap		X	Sap. ak. 2	Eqqaaveqarfik	Arfinilinnik assakaasullit / qamutit
Qaarsut	Aap		X	Sap. ak. 2	Eqqaaveqarfik	Traktori
Ikerasak	Aap		X	Sap. ak. 2	Eqqaaveqarfik	Sisamanik assakaasullit / qamuteralaat
Saattut	Aap		X	Sap. ak. 2	Eqqaaveqarfik	Usisartuaqqat/traktorit aamma trailari
Ukkusissat	Aap		X	Sap. ak. 2	Eqqaaveqarfik	Nammineq biilit usisartut
Illorsuit	Aap		X	Sap. ak. 1-2	Eqqaaveqarfik	Arfinilinnik assakaasullit, qamuteralaat
Nuugaatsiaq	Aap		X	Assigiinngiiaartumik	Eqqaaveqarfik	Sisamanik assakaasullit / qamuteralaat
Upernavik Kujalleq	Aap	X		Sap. ak. 2	Eqqaaveqarfik	Sisamanik assakaasullit / qamuteralaat
Kangersuatsiaq	Aap		X	Sap. ak. 2	Ikuallaavik	Nammineq biilit
Aappilattoq	Aap		X	Sap. ak. 2	Eqqaaveqarfik	Arfinilinnik assakaasullit /qamuteralaat
Tasiusaq	Aap	X		Ingerlaavartumik ataa - tallimangorneq	Eqqaaveqarfik	Sisamanik assakaasullit / qamuteralaat
Nuussuaq	Aap	X		Sap. ak. 2	Ikuallaavik	Arfinilinnik assakaasullit kalitallit
Kullorsuaq	Aap	X		Sap. ak. 2	Eqqaaveqarfik	Krameri (gummigedi)
Naajaat	Aap		X	Sap. ak. 2	Eqqaaveqarfik	Pisuinnaq aamma umiatsiaaqqamik
Innaarsuit	Aap		X	Ullut tamaasa ataa- tallim	Eqqaaveqarfik	Sisamanik assakaasullit
Nutaarmiut	Aap		X	Sap. ak. 2	Eqqaaveqarfik	Sisamanik assakaasullit
Savissivik	Aap	X		Sap. ak. 1-2	Eqqaaveqarfik	Sisamanik assakaasullit / trillebøri
Siorapaluk	Aap	X		Sap. ak. 1-2	Eqqaaveqarfik	Sisamanik assakaasullit
Qeqertat	Aap	X		Sap. ak. 2	Eqqaaveqarfik	Sisamanik assakaasullit kalitallit. Qamuteralaat

Uannga: Qaasuitsup Kommuniata eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2016-2027

Tabelimi qupperneq tullermi takutinneqarpoq takussutissiaq ingerlatsinermut aamma anartarfiit puussiaannik katersisarnermik aqqissuussinerit illoqarfinni nunaqarfinnilu.

Ingerlatsineq – anartarfiit puussiaannik katersisarnermik aqqissuussinerit						
Kommunimit		Entrepreneur		Eqqaaneq		Angallatigisat
Najugaq	Aqqissuussineq	Kommuni	Entrepreneur	Katersisarnerup akuttussusia	eqqaaneq	Angallatigisat
Ilulissat	Aap	X		Ingerlaavartumik ataa - tall	Ikuallaavik	Billi eqqakkanik inikillisaatilik
Upernavik	Aap	X		Sap. ak. 3	Immamut annanut eqqaavik	Traktori tankilik
Uummanaq	Aap		X	Sap. ak 1 Ataa - tall	Immamut annanut eqqaavik	Biili kinnernik milluaatilik
Qaanaaq	Aap	X		Sap. ak 1-3	Eqqaavimmik anartarfileriffik	Nammineq biili
Oqaatsut	Aap	X		Sap. ak 3	Eqqaavimmik anartarfileriffik	Sisamanik assakaasulik kalitalik, qamuteralaat
Qeqertaq	Aap	X		Sap. ak. 2-3	Eqqaavimmik anartarfileriffik	Sisamanik assakaasulik kalitalik, qamuteralaat
Saqqaq	Aap	X		Sap. ak 2-3	Sissamiit sisamanik assakaasullip usisaataaniit.	Sisamanik assakaasulik usisaatilik
Ilimanaq	Aap	X		Sap. ak. 1-3	Immamut annanut kuitsivik	Sisamanik assakaasulik
Niaqornat	Aap		X	Sap. ak. 2-3	Immamut eqqaavik	Arfinilinnik assakaasulik / qamutit
Qaarsut	Aap		X	Sap. ak. 3	Sissap sinaaniit iginneqartarput	Traktori
Ikerasak	Aap		X	Sap. ak. 3	Immamut annanut eqqaavik	Usisaateeraq/qamuteralaat
Saattut	Aap		X	Sap. ak. 3	Immamut annanut eqqaavik	Usisaateeraq/traktor kalitalik
Ukkusissat	Aap		X	Sap. ak. 3	Immamut annanut eqqaavik	Traktori
Upernavik Kujalleq	Aap		X	Sap. ak. 3	Immamut annanut eqqaavik kuuffilik	Sisamanik assakaasulik, qamuteralaat
Kangersuatsiaq	Aap		X	Sap. ak. 3	Immamut annanut eqqaavik	Nammineq biilit
Aappilattoq	Aap		X	Sap. ak. 3	Immamut annanut eqqaavik	Arfinilinnik assakaasulik / qamuteralaat
Tasiusaq	Aap	X		Ingerlaavartumik ataa - tall	Immamut annanut eqqaavik	Sisamanik assakaasulik, qamuteralaat
Nuussuaq	Aap	X		Sap. ak. 3	Immamut annanut eqqaavik	Arfinilinnik assakaasulik kalitalik
Kullorsuaq	Aap		X	Sap. ak. 3	Immamut annanut eqqaavik	Krameri

Naajaat	Aap		X	Sap. ak. 3	Immamut / sikumut	Pisuinnaq / umiatsi-aaraq
Innaarsuit	Aap		X	Sap. ak. 3	Imamut annanut eqqaavik	Sisamanik assakaasulik
Nutaarmiut	Aap		X	Sap. ak. 3	Imamut annanut eqqaavik	Sisamanik assakaasulik
Savissivik	Aap		X	Sap. ak. 1-2	Eqqaavik	Sisamanik assakaasulik / trillebøri
Siorapaluk	Aap	X		Sap. ak. 1-2	Eqqaavik	Sisamanik assakaasulik
Qeqertat	Aap	X		Sap. ak. 1-2	Eqqaavik	Trillebøri

Uannga: Qaasuitsup Kommuniata eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2016-2027

Eqqagassanut annertuunut tunngatillugu aqqissuussineq, upernaakkut piareersaasarneq aamma eqqagassat nappaatitsigut nalorninaatillit

Pilersitsisoqarnikuuvoq eqqagaasanut annertuunut aqqissuussinermik aammalu ukiumoortumik upernaakkut eqqiaasoqartarneranik illoqarfinni tamani aamma nunaqarfinni. Nunaqarfinni minnerni arlaqartuni pisortat eqqaavissanik ilioraasanngillat, taamaattumillu nunaqarfinni maangaannaq eqqakkanik nassaassaqartarluni. Taamaasilluni ataatsimut pisariaqartitsisoqarpoq inoqarfinni eqqagassalerinerup pitsanngorsarneqarnissaanik. Peqqinnissaqarfiup isumagisarpaa eqqagassat nappaatitsigut nalornisaatillit katersorneqartarneri inoqarfinni tamangajanni, inoqarfinnili ataasiakkaani tamanna kommunimit isumagineqartarluni. Eqqagassat taamaattut nalinginnaasumik Nuummi Dronning Ingrid-ip napparsimmavissuanut angallanneqartarput, imaluunniit Danmark-imi nunguterneqartarlutik. Qaanaaq taamaattoq eqqagassat nappaatitsigut nalorninaatillit containerimi ammaannaartumi ikuallanneqartarput. Aqqissuussineq taanna piaartumik unitsittariaqarpoq avatangiisinut peqqinnissamullu navianaateqarmat. Tamatumunngalu taarsiullugu toqqorsiveqarnikkut aamma umiarsuartigut nassiussisarnermik aqqissuussisoqartariaqarpoq peqqinnissaqarfik suleqatigalugu, taamaasillunilu eqqagassaatit nappaatitsigut ulorianaateqarsinnaasut eqqortumik nunguterneqartarnerinik aqqissuussisoqarluni. Tabel-imi Uani ataani takutinneqarput eqqagassanut annertuunut tunngatillugu takussutissiisut, upernaakkut eqqiaasarneq aamma eqqagassanut nappaatitsigut nalorninaatillit illoqarfinni nunaqarfinnilu.

Eqqagassanut annertuunut aqqissuussinerit, upernaakkut eqqiaasarneq aamma eqqagassat nappaatitsigut ulorianaatillit

Eqqagassat nappaatitsigut ulorianaateqarsinnaasut immikkoortut pingasut katersorneqartarput eqqaaveqarfimmilu containerimi ikuallanneqartarlutik.

Najugaqarfik	Eqqagassanik annertuunik katersuisarneq	Upernaakkut eqqiaasarnermik aqqissuussineq	Eqqagassat nappaatitsigut ulorianaateqarsinnaasut
Ilulissat	Aap	Aap	Aap
Upernavik	Aap	Aap	Aap
Uummannaq	Aap	Aap	Aap
Qaanaaq	Aap	Aap	Aap ³
Oqaatsut	Aap	Aap	Aap
Qeqertaq	Aap	Aap	Aap
Saqqaq	Aap	Aap	Aap
Ilimanaq	Aap	Aap	Aap
Niaqornat	Aap	Aap	Aap
Qaarsut	Aap	Aap	Aap
Ikerasak	Aap	Aap	Aap
Saattut	Aap	Aap	Aap
Ukkusissat	Aap	Aap	Aap
Illorsuit	Aap	Aap	Aap

Nuugaatsiaq	Naamik	Aap	Aap
Upernavik Kujalleq	Aap	Aap	Aap
Kangersuatsiaq	Aap	Aap	Aap
Aappilattoq	Aap	Aap	Aap
Tasiusaq	Aap	Aap	Aap
Nuussuaq	Aap	Aap	Aap
Kullorsuaq	Aap	Aap	Aap
Naajaat	Naamik	Aap	Aap
Innaarsuit	Aap	Aap	Aap
Nutaarmiut	Aap	Aap	Aap
Savissivik	Naamik	Aap	Naamik
Siorapaluk	Aap	Aap	Aap
Qeqertat	Aap	Aap	Aap

Uannga: Qaasuitsup Kommuniata eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2016-2027

Uumasunik toqunikunik aamma piniakkat sinnikuinik innersuussisarnernik aqqissuussinerit

Najugaqarfiit amerlanersaanni katersisarnernik aqqissuussinernik pilersitsisoqarnikuuvoq, taamaanngikkaangallu innuttaasut uumasut toqungasut aamma piniakkat sinnikui eqqaavissuarmut ingerlassinnaasarpaat. Uumasut toqunikut aamma piniakkat sinnikui nunguterneqartarput imaani imaluunniit eqqaavissuarmi ammasumi ikuallanneqartarlutik. Ikuallaavimmik ingerlatsisumik peqaraangat piniakkat sinnikui aamma uumasut toqunikut nalinginnaasumik ikuallaavimmi ikuallanneqartarput. Eqqaaveqarfinni arlaqartuni qulaajaanermut atatillugu paasineqartarsimavoq uumasut toqunikut sinnikui ikuallassimanngitsut nassaassaasut. Tabel-imi ataani takussutissiisoqarpoq uumasunut toqunikunut piniakkallu sinnikuinut aqqissuussinernik, illoqarfinni aamma nunaqarfinni.

Uumasunut toqunikunut aamma piniakkat sinnikuinut aqqissuussinerit				
Najugaq	Innersuussi-nissamut periarfissat	Eqqaaveqarfinmi nunguterneqartarput	Ikuallaavinni ikuallanneqartarput	Eqqaaveqarfinmi ikuallanneqartarput
Ilulissat	Katersuisarnernik aqqissuussineq	Naamik	Aap	Naamik
Upernavik	Katersuisarnernik innersuussisarnermillu aqqissuussineq	Naamik	Aap	Naamik
Uummannaq	Katersuisarnernik aqqissuussineq	Aap	Naamik – ikuallaaveqanngilaq	Iiisimatitsissutiginneqanngilaq
Qaanaaq	Katersuisarnernik aqqissuussineq	Aap	Naamik – ikuallaavik ingerlanngilaq	Aap
Oqaatsut	Katersuisarnernik aqqissuussineq	Aap	Naamik – ikuallaavik ingerlavoq	Naamik
Qeqertaq	Katersuisarnernik aqqissuussineq	Aap	Aap – ikuallaavik ingerlavoq	Naamik
Saqqaq	Katersuisarnernik aqqissuussineq	Aap	Naamik – ikuallaavik ingerlanngilaq	Aap
Ilimanaq	Katersuisarnernik innersuussisarnermillu aqqissuussineq	Naamik	Naamik – ikuallaaveqanngilaq	Aap
Niaqornat	Katersuisarnernik innersuussisarnermillu aqqissuussineq	Aap	Naamik – ikuallaaveqanngilaq	Aap

Qaarsut	Katersuisarnermik innersuussisarnermillu aaqqissuussineq	Aap	Naamik – ikuallaaveqanngilaq	Aap
Ikerasak	Katersuisarnermik innersuussisarnermillu aaqqissuussineq	Aap	Naamik – ikuallaaveqanngilaq	Aap
Saattut	Katersuisarnermik innersuussisarnermillu aaqqissuussineq	Aap	Naamik – ikuallaaveqanngilaq	Aap
Ukkusissat	Katersuisarnermik innersuussisarnermillu aaqqissuussineq	Aap	Naamik – ikuallaaveqanngilaq	Aap
Illorsuit	Katersuisarnermik innersuussisarnermillu aaqqissuussineq	Aap	Naamik – ikuallaaveqanngilaq	Aap
Nuugaatsiaq	Naamik	Aap	Naamik – ikuallaaveqanngilaq	Naamik
Upernavik Kujalleq	Katersuisarnermik innersuussisarnermillu aaqqissuussineq	Aap	Naamik – ikuallaavik ingerlanngilaq	Aap
Kangersuatsiaq	Katersuisarnermik aaqqissuussineq	Naamik	Aap	Naamik
Aappilattoq	Katersuisarnermik innersuussisarnermillu aaqqissuussineq	Naamik	Naamik – ikuallaavik ingerlanngilaq	Naamik imaanut iginneqartarput
Tasiusaq	Katersuisarnermik aaqqissuussineq	Aap	Naamik – ikuallaavik ingerlanngilaq	Aap
Nuussuaq	Katersuisarnermik aaqqissuussineq	Aap	Naamik – ikuallaaveqanngilaq	Aap
Kullorsuaq	Katersuisarnermik innersuussisarnermillu aaqqissuussineq	Aap	Naamik – ikuallaavik ingerlanngilaq	Aap
Naajaat	Innersuussisarneq (eqqaavimmut)	Aap	Naamik – ikuallaaveqanngilaq	Aap
Innaarsuit	Katersuisarnermik aaqqissuussineq	Aap	Naamik – ikuallaavik ingerlanngilaq	Aap
Nutaarmiut	Katersuisarnermik aaqqissuussineq	Aap	Naamik – ikuallaaveqanngilaq	Aap
Savissivik	Innersuussisarneq (eqqaavimmut)	Aap	Naamik – ikuallaavik ingerlanngilaq	Aap
Siorapaluk	Katersuisarnermik innersuussisarnermillu aaqqissuussineq	Aap	Naamik – ikuallaaveqanngilaq	Aap
Qeqertat	Katersuisarnermik innersuussisarnermillu aaqqissuussineq	Naamik	Naamik – ikuallaaveqanngilaq	Aap

Uannga: Qaasuissup Kommuniata eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2016-2027

Inuussutissarsiortuniit eqqagassanut ikuallassinnaasunut aamma ikuallassinnaangitsunut aaqqissuussinerit

Najugaqarfinni tamani inuussutissarsiortut eqqagassaataat ikuallassinnaasut aamma ikuallassinnaangitsut tunniunneqarsinnaanerannut aaqqissuussineqarpoq. Inuussutissarsiortut igitassaataat ikuallanneqarsinnaasut najukkani pineqartuni namminerni ikuallaavinnut nungutsigassanngortinneqartarput taamaattoqarfiusuni imaluunniit nalinginnaasumik ikuallanneqartarlutik. Eqqagassat ikuallassinnaangitsut eqqaavinnut najugaqarfinni iginneqartarput. Illoqarfinni pingaarnerni marlunni tiguisarnermik nakkutiginnittoqarpoq, kisiannili inoqarfiit sinnerini eqqaaviit aalajangersimasunik inuttaqaratik. Tabel-imi takutinneqarput takussutissiat tigooraasarnernut ikuallassinnaasunik ikuallassinnaangitsunillu tigooraanermi, illoqarfinni nunaqarfinnilu ataasiakkaani.

Ikuallassinnaasut aamma ikuallassinnaanngitsut inuussutissarsiortut eqqagassaataat					
Najugaq	Nungutse-risarneq	Tigusinermik nakkutillineq	Nungutse-risarneq	Tigusinermik nakkutillineq	Tunniussiner-mi akiliut
Ilulissat	Ikuallaavik	Ilaatigut	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, ilaannakuusumik akiligassiisutaasarpooq
Upernavik	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Uummannaq	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Qaanaaq	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Oqaatsut	Ikuallaavik	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Qeqertaq	Ikuallaavik	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Saqqaq	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Ilimanaq	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Niaqornat	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Qaarsut	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Ikerasak	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Saattut ⁷	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Ukkusissat	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Illorsuit	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Nuugaatsiaq	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Upernavik Kujalleq	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Kangersuatsiaq	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Aappilattoq	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Tasiusaq	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Nuussuaq	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Kullorsuaq	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Naajaat ⁸	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Innaarsuit	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Nutaarmiut	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Savissivik ⁹	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
Siorapaluk ¹⁰	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq

Qeqertat ¹¹	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aap, kisianni akiligassii-soqartanngilaq
------------------------	--------------	--------	--------------	--------	--

4 2015-ip annersaani akiliutissanik akiligassiisoqartanngilaq inuinnarnut aamma inuussutissarsiortunut. Ilulissani ingerlatsinermut akisussaasut ilisimatitsippot septemberimiit inuussutissarsiortunut akiligassiisoqartalertoqaqqittoq. Akiligassiisarnernili taamaattoq akiusut nalunaarsorsimaffiat nutaanngitsoq 2013-imeersoq atorneqarpoq.

5 Inuussutissarsiortunut akiligassiisoqartarpoq, kisianni inuinnarnuunngitsoq.

6 Inuussutissarsiortut namminneerlutik igitassaatiminnik eqqaavissuarmukaassisarput.

7 Inuussutissarsiortut namminneerlutik eqqagassaatiminnik eqqaavissualiaassisarput.

Uannga: Qaasuitsup Kommuniata eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2016-2027

Eqqagassalerinermut ileqqoreqqusat nutaat aamma akinik nalunaarsuiffiit

Eqqagassalerinermut ileqqoreqqusat aamma akinik nalunaarsuiffinni 2018-imoortuni aalajangersarneqarpoq akiligassiisoqartussaasoq eqqagassanik aalajangersimasunik eqqaavissuarmi aamma eqqagassanut ulorianartunut tigooraavinnut tunniussinerni.

Akiligassiisutini malinneqartussaapput akiligassat annertussusissaannut nalunaarsuiffiit, inuinnarnut, inuussutissarsiortunut aamma ingerlatsivinnut akiligassiinerni. Akiligassiisutini immikkoortinneqartarput eqqagassat qanoq ittut tunniunneqarneri, kisiannili immikkoorteqarani sumi najugaqarneq aamma kiffartuussinerup annertussusia.

Eqqaaveqarfinnili amerlasuuni innuttaasut aamma inuussutissarsiortut killilersugaanngitsumik eqqaaveqarfinnut isersinnaatitaapput, sumiiffinni amerlanerpaani isertarfimmut assiaquteqaraniluunniit ungalusaasanngimmata. Nunaqarfinnilu minnerni arlalinni inuussutissarsiortut namminneerlutik eqqagassaatitik eqqaaveqarfimmut igikkiartortarpaat.

Taamaattumik eqqagassanik inissiisoqartarpoq eqqagassalerinermut ileqqoreqqusaq naapertorlugu akiliuteqartitsinertaqanngitsunik. Sanaartornermut Avatangiisinullu immikkoortortaqarfiup nalilerpaa akiliuteqartitsisannginneq Ilulissat immikkut kisiisa eqqarsaatigalugit koruuninik millionilinnik naleqartoq.

Eqqagassanut akiliutip peqataaffigisussaavaa aningaasalersuineq ingerlatsinermik, aserfallatsaaliinermik, allaffissornermik aamma eqqagassalerinermi nutaanik aningaasalersuisarneq. Taamaattumik ajornartorsiutitaqarpoq annertuunik inoqarfinni amerlanerpaanik nalunaarsuisoqassananilu akiligassiisoqartannginnera, eqqagassanik tunniussinerni inissiinerniluunniit. Tamatumalu saniatigut aamma ajornartorsiutaavoq inoqarfinni arlalinni eqqagassat aqqissuussaannngitsumik maangaannaq inissinneqartarneri, inuinnaat aamma inuussutissarsiortut namminneq eqqagassaatiminnik igitsiartoraangata.

Taamatut aqqissuussinerup ajornartorsiutitaqartippaa aqqissuussamik immikkoortitseriviusumillu ingerlatsilernissamik atortuulersitsiniarneq, ingerlaavartumik eqqakkanik immikkoortitseriviusoq inissiisarfiusorlu. Akiusulli aamma ersersitsisariaqarput kiffartuussinerup piusup annertussusianik. Inoqarfinni amerlasuuni eqqagassaatit aqqissuussaannngitsumik eqqaaveqarfinni sulisuusunit inissiinnarneqartarput, taamaattumillu aamma ingerlatsinermut aningaasartuutaasut annikillutik.

Eqqagassaatinik ajornartorsiutitalinnik isumaginninnermi atortorissaarutit, aqqissuussinerit suliaqarnerlu

Ataatsimut isigaluni immikkut nalunaarsuisoqartanngilaq eqqagassat ulorianaatillit annertussusiinik inoqarfinni amerlanerni, - aamma inoqarfinni eqqagassanut navianaatilinnut tigooraavilerneqarsimasuni. Eqqagassat navianaatillit Danmark-imut umiarsuartigut angallanneqartarput nunguterneqarnissaannut / suliarineqarnissaannut. Eqqagassaatit ilaannut nunguterinermut akiliuteqartitsisoqartarpoq, eqqagassanili immikkoortuni allani, soorlu sarfap aqputaa kanngussammit sanaaq elektronikkinit eqqakkaneersoq naleqartoq. Pissutsinik atuuttunik tamakkiisumik naammaginatumillu takunnissinnaannginnerup akornakusoortippaa naapertuuttunik akiliuteqartitsisarsinnaaneq, eqqagassat ulorianaatillit nunguterneqartarnerannut matussutissanik. Eqqagassat navianaatillit akuttoqatigiissaakkamik

umiarsuarnut usitut nassiunneqartanngillat. Taamaattumillu naatsorsuutigisariaqarluni "toqqorsivimmiittuuteqartarneq".

Ilulissat:

Ilulissani tigooraavimmik pilersitsisoqarnikuvoq. Tigooraavik pissusissamisoortumik ingerlanneqarpoq, eqqagassallu ulorianaatillit tigooraneqartartut Danmark-imullu suliareqqitassanngorlugit nassiussorneqartartut nalunaarsorneqartarput. Ilulissani eqqagassanik ulorianaatillinnik tigooraneqartartunik nalunaarsuisannginneq nakkutilliilluni pulaarnermi oktober 2014-imi pisumi uparuarneqarpoq. 2015-imi septemberip tungaanut akiliuteqartitsisoqartanngilaq, inuussutissarsiortunit inuinnarnilli Ilulissani.

Illoqarfiit:

2015 aallaavigalugu aningaasaliissuteqartoqarpoq eqqagassanut ulorianaatillinnut tigooraaviliornissamut Qaasuitsup Kommunerisimasaani illoqarfinni tamani. Qaanaami tigooraaviliornissamut 2015-imi aningaasaliisoqarpoq, taamaattumillu tigooraavissat suli tamakkiisumik atulersinneqarsimanatik. Sulilu aamma amigaatigineqarluni tigooraavissat nutaat pingasut avatangiisinut tunngatillugu akuersissutigineqarnissaasa qinnutigineqarnissaat. Eqqagassat ulorianaatillit illoqarfinnit mikinerneersut Ilulissanut ingerlateqqinneqartarput, imaluunniit toqqaannartumik Danmark-imi suliarineqarnissamut / nunguterneqarnissamut nassiunneqartarlutik.

Nunaqarfiit annerusut aamma minnerusut:

Eqqagassanut ulorianaatillinnut tigooraavinnik nunaqarfinni tamani amigaateqarpoq. Nunaqarfinni ataasiakkaani aqqissuulluakkanik ingerlalluuartunillu tunniussisarnernut aqqissuussineqarpoq eqqagassanut ulorianaatillinnut amerlanernut tunngatillugu. Nunaqarfinni arlalinnik bateriikunut, akkumulatorikunut aamma uuliakumut aqqissuussinernik peqarpoq, nalinginnaasumik kommunimut imaluunniit pilersuisumut tunniussinissamut periarfissaasunik, amigaataallutilli eqqagassanut ulorianaatillinnut allanut aqqissuussinerit, soorlu; akuutissanut (kemikalianut), qalipaait sinnikuinut, elektronikkinut igitanut, nillartaatitsivikunut qerititsivikunullu. Nunaqarfinni amerlanerpaanik tunniussisarnermik aqqissuussinernik qanorluunniit ittunik soqanngilaq, taamaattumillu eqqagassat ulorianartut eqqaaveqarfinnut inissiinnarneqarlutik.

Eqqakkanik ulorianaatillinnik eqqaaveqarfimmi inissiisoqarnerani amerlasuutigut eqqakkat sinnerinut allanut akuliussiinnartoqartarpoq. Ammaannartumik ikuallaasarnerni ulluinnarni eqqakkanik aamma eqqakkanik allanik ikuallanneqarsinnaasunik taamaattumik ajornakusoortarpoq aamma eqqakkat ulorianaatillit ikuallaanermi mininneqarnissaat, taamaattumillu taamaattut ilanngullugit ikuallanneqaannartarlutik. Ikuallaanermi kissassuseq pingortoq aalajangiisuusarpoq akuutissat ulorianaatillit qanoq annertutigisut ilanngullugit ikuallanneqartarnerannut. Ammaannartumik ikuallaanermi kissaq pingortinneqartartoq annikippallaartarpoq, eqqaavimmilu ikuallattoq ulluni arlalissuarni amaarsinnaalluni. Taamaattumik avatangiisinut aamma peqqissutsimut nalorninaateqarpoq eqqakkat ulorianaatillit ikuallaanermi ilanngunneqartarneri.

Ikuallaasarnermik aqqissuussineq

Eqqakkanik ikuallanneqarsinnaasunik suliaqartarneq illoqarfinni tamani, illoqarfinni minnerni aamma nunaqarfinni ikuallaaveqarfiunngitsuni, imaluunniit ikuallaaviit piusut ingerlaffiginngisaanni ajornartorsiutaavoq annertoq. Eqqakkanik ammaannartumik ikuallaasarneq aamma ikuallatassaqqissunik ikuallaasarneq inoqarfinni amerlanerni ileqquvoq, naak ammaannartumik ikuallaaneq inerteqqutaagaluartoq. Ammaannartumik ikuallaasarnermut taarsiullugu periarfissaq tassa toqqortuisarneq, tamatuma uumasuaqqatigut, tipikkut peqqinnissamullu allatigut ajornartorsiutit pingortsinneqartartunik kinguneqartartumik. Sumiiffinni amerlasuuni atortussanik qalliutaasusannik toqqortuinnermi amigaateqartoqarpoq, inoqarfiillu ilaanni ajornarpoq tigussaasumik ikuallatassaqqissut eqqaaveqarfimmi uninngatinnissaat, naammattumik inissiaqartitsinnginneq pissutigalugu.

Ilulissat:

Ikuallaavik 2003-mi pilersitaavoq, pissusissamisoortumillu ingerlanneqarluni, ikuallaanermi kiassusissaq 800 gradit atorlugu ingerlatsiviusumik. Sanaartukkat pilersinneqarneranniilli elektrofilterit ajornartorsiutaasimapput, naammaginantumillu atorsinnaasimanngisaannarlutik. Ikuallaavimmi atortorissaarutit – elektrofilterit – 2014-imi taarserneqarput akuiaatinik puussianik – posefilter, naatsorsuutigineqarlunilu siunissamut sammisumik sananeqaatit minnerpaat – partikel-it – aniatinneqartartut ikinnerulissasut. Sananeqaatit kemiskiusut – dioxin-it – piarniarlugit saliisoqartanngilaq.

Illoqarfiit:

Upernavimmi ikuallaavik atorpoq. Ummannamili ikuallaavimmi pilersitsisoqarnikuunani. Tassani ulluinnarni eqqakkat aamma ikuallanneqarsinnaasut eqqakkat allat ammaannartumik ikuallaavimmi ikuallanneqartarput, naak taamatut ileqqoqarneq tunngaviusumik inerteqqutaagaluartoq. Eqqakkanik akulerussuisarnermi ajornartorsiutaasut pissutigalugit, aamma eqqakkanik ulorianaatilinnik inissiisarnermi ajornartorsiutaasut pissutigalugit eqqakkanik avatangiisinut peqqissutsimullu assut ulorianaateqartunik ikuallaasoqartarpoq.

Nunaqarfiit annerusut minnerusullu:

Nunaqarfinni 11-ini ikuallaavinnik pilersitsisoqarnikuuvoq. Nunaqarfinni 7-ini ikuallaaviit ingerlanngillat, aserfallatsaaliinikkut isumaginninnginnermik pissuteqartumik, imaluunniit sanaartukkat naammassillugit suliarineqanngisaannarsimani pissutigalugit. Nunaqarfiit sinnerini sisamani ikuallaaveqanngilaq. Nunaqarfinni tamani ikuallaaveqarnikkut ulluinnarni eqqakkat ammasumik ikuallaasarnikkut nunguterneqartarput, naak taamatut aqqissuussineq tunngaviatigut akuerisaanngikkaluartoq. Ikuallaasarnermi aamma ilaapput eqqakkat ulorianaateqartut.

Eqqaavissuit

Eqqaavissuit arlalissuit inissinneqarfigisaat tulluurtuunngillat – inuit najugaqarfiinut qanittumi aamma sinerissamut qanittumi. Nalunaarsuisoqartanngilaq sialummik eqqaavitsigut kuuttumik aniatitsineq pillugu, soorluttaaq eqqaaveqarfinni sumiluunniit eqqakkanut qalliutaasunik pilersitsisoqartanngitsoq. Eqqaaveqarfinni tamani annerusumik minnerusumilluunniit akulerussuisoqartarpoq eqqakkanik assigiinngitsunik, ataatsimullu isigaluni uumasut akornutaasut tipilu ajornartorsiutaallutik.

Ilulissat:

Ilulissani eqqaavissuarmi saliinermik aallartitsisoqarnikuuvoq, suliniummullu allaaserisamik suliaqartoqarluni, toqqortassat immikkoortitsikkat nakkutigineqarnissaannut, siunissamilu ingerlatsinissamut tunngatillugu.

Illoqarfiit:

Upernavimmi eqqaavissuup salinneqarnissaanut suliniummut allaaserisamik suliaqartoqareerpoq. Suliniut neqeroortitsissutigineqarpoq suliariumannittussarsiuunneqarlunilu, neqeroortulli killeqarnerat pissutigalugu aningaasaliissutit nuunneqarput Aappilattumi saliinissamut. Illoqarfiit sinnerinut suli ajornartorsiuteqarpoq eqqaaveqarfiit inissisimaffigisaannut atatillugu, eqqakkat akulerussorneqartarnerannut tunngatillugu, aammalu uumasut akornutaasut tipilu pissutigalugit

Nunaqarfiit annerusut minnerusullu:

Eqqaaveqarfiit inissisimaffii ajornartorsiutaapput, eqqakkanik akulerussuineq uumasut ajoqutaasut aamma tipi pissutigalugit. Nunaqarfinni 3-ni ajornartorsiuteqarpoq anartarfiit puunik eqqaavimmi inissiisarnermut atatillugu, peqqissutsimut ajornartorsiutinik

kinguneqartunik, taamalu nappaatinik siaruarterisinnaanermik il.il. pilersitsisoqarluni. Eqqaavinnilu arlaqartuni anartarfiit puussiaat iliorarneqartartut ajornartorsiutaallutik. Qulaajaanerillu aamma ersersippaat eqqaaveqarfiit inoqarfinni arlaqartuni inissinneqartarsimasut sumiiffinnut kommunimi pilersaarummi inissiivissat avataanniittunut. Amerlanertigut taamaattut pissuteqartarput sumiiffiit eqqaaveqarfissatut toqqagaasut naleqquttuusanginnerinik. Siuliani eqqaaneqareersutut aningaasaliissutinik immikkoortitsisoqarpoq Aappilattumi eqqaavimmi saliinissamut, kisiannili suliassap allaaserineqarnerannik aamma suliariumannittussarsiuussinissamut atortussanik suliartoqoqqaassaaq, salinermik aallartitsisoqartinnagu.

Ataatsimut naliliineq

Eqqagassanik katersuisarnermik aqqissuussinerit ataatsimut isigaluni ingerlapput. Nunaqarfinni arlalinni ajornartorsiuteqarpoq eqqakkat nunaqarfimmi sumiiffinni assigiinngitsuni inissinneqartarneri, sumiiffiillu ilaanni inuit tamat ornittagaanni eqqaavinnik amigaateqarluni. Eqqagassat ulorianaatillit pingaarnertut nunaqarfiup eqqaaveqarfiani inissinneqartarput, tamannalu annertuumik ajornartorsiutaalluni avatangiisinut aamma peqqissutsimut, minnerunngitsumik eqqakkat ulorianartortallit ammaannartumik ikuallanneqartaraangata. Annertuunik ajornartorsiuteqarpoq eqqakkanik nungusaasarnermi sanaartukkanut atatillugu, - tamatumani aamma ikuallaavinni eqqaaveqarfinnilu. Avannaata Kommuniata inoqarfiini 27-iusunit taamaallaat 14-ini ikuallaavinnik pilersitsisoqarnikuuvoq. Taakkunannga 6-it ullumikkut ingerlapput. Inoqarfiit 27-iusut ilanni 12-ini sanaartukkat naammassillugit sularineqarsimanngisaannarput, sanaartukkallu ingerlanneqaratik aserfallatsaaliinikkut nakkutilliinikkullu amigaataasunik peqquteqartumik inoqarfinni 8-ani. Nalunaarsuinermut atatillugu Ilimanamut tunngasunik nalunaarsuisoqarsimanngilaq. Eqqakkanik assigiinngitsunik akulerussuisarneq eqqaaveqarfinni amerlanerni pisarpoq, inoqarfinnilu ammaannartumik ikuallaaviusartuni amerlasuutigut eqqakkat ulorianaatillit ilaasarlutik, avatangiisinut innuttaasullu peqqissusiannut oqimaarsaataasunik. Eqqakkat ulorianartut immikkoortitserneqartarput illoqarfinni tigooraavinni, nunaqarfiillu amerlanerit aqqissuussinernik eqqakkanut ulorianartunut tunngatillugu amigaateqarlutik, taamaattumillu tamakqua eqqaaveqarfinni amerlanerni inissinneqaannartarput, sumiiffiillu ilaanni ikuallanneqaannartarlutik.

Nunassittarnerup ineriartornera aamma siunissami eqqagassat annertussusissaannik missiliuussinerit

Siunissamut sammisumik pilersaarusiormermit eqqaaveqarfissallu nutaat annertussusissaannik aalajangersaasarnerni pingaaruteqarpoq innuttaasut nunassittarneranni ineriartornerup isiginiarneqarnissaa, inoqarfinnilu najugaqarfiusuni siunissami eqqagassat annertussusissaattut missiliuussinerit ilanngullugit isiginiarneqarnissaat.

Sulisoqarnermut tunngatillugu pissutsit

Illoqarfinni aamma nunaqarfinni eqqaaveqarfinni aamma ikuallaavinni sulisuusut kommunimi atorfeqartarput.

Ulluinnarni eqqagassalerisarneq / katersisarneq illoqarfinni namminersortut suliffiutaannut suliariumannittussarsiuussinikkut suliakkiissutaasarpoq, kisiannili soorunami kommunimit akisussaaffiqineqarluni. Tassa imaappoq; kommunip suliariumannittussarsiuussinissamut atortussat sularisarpai, aalajangersimasumillu akuttussuseqartumik suliassanik suliariumannittussarsiuussisararluni.

Nunaqarfinni suliart tamarmik, tamatumani aamma eqqakkanik aamma annanik katersisarneq, (anartarfilerineq immikkut sammineqarumaarpoq) kommunimi namminermi sulisunit sularineqartarlutik.

Suliffimmi avatangiisit

Sulisut inoqarfinni tamani eqqaavinik isumaginnittuusut eqqakkanut qaninnerpaallutik inissisimapput, taamalu eqqakkat peqqissutsimut sunniutaannut, tamannalu immikkut

immikkoortumi "Tunuliaqutaasut" allaaserineqarpoq. Tamanna atuuppoq nunaqarfinni eqqaaveqarfinni aammalu nutaanngilillutik naammassisakiffiujartuinnartuni ikuallaaveeqqani, aamma illoqarfinni ikuallaavinni.

Minnerunngitsumillu Ilulissani ikuallaavimmi sulisuusut navianartumik inissisimapput, ikuallaavik siusinnerusukkut allaaserineqartutut eqqaaveqarfiummat eqqakkanut akuleriinnut, qaqqatut annertuutut ikuallaaviup silataani katersuuttunik imaqartoq.

Naallu allaffissorrikkut ingerlatsisut tungaanniit annertuunik suliniuteqartoqaraluartoq, najukkami sillimaniarnermut aqqissuussineq teknikkimut ingerlatsivimmiittoq ikuallaavimmiittorlu peqatigalugu ingerlanneqartumik, ikuallaaveqarfik eqqaavissuarlu sapinngisamik saligaatsuutinniarlugit, kingullertigullu suliniutit eqqakkanik poortuisarnermik ilaqartoq, ballinut naqitanngorlugit atortorissaarutitaqartumik, ikuallaaviup naammassisinnaasaasa killeqarnerat aalajangiisuvoq peqqinnanngitsumik peqqissutsimullu akornutaasumik pissutsinut, sulisuusunik eqqaamiunillu illoqarfiup ilaani sunngiffimmillu ingerlatsiviusunik timersorfiusunillu eqquisumik, ikuallaavimmik nutaamik pilersitsisoqarnissaata tungaanut, taassumalu ingerlatsilernissaata tungaanut.

Soorlu immikkoortumi "ileqqut uteqqiasut" ersittoq pisussaaffiuvoq inunnut aammalu sulisunut peqqissutsimut akornutaasinnaasut suulluunniit piiarneqartarnissaat.

Peqqissutsimut akornutaasut ilaat pisarput ikuallaanermi. Taamaattumillu pisariaqarpoq nunaqarfinni sanaartukkat atortorissaarutaasut nutaanngilinikut sapinngisamik piaarnerpaamik atorneraarunnaarnissaat, siullermillu eqqagassat Ilulissanut ingerlatsittarnissaat.

Sulisussanik piginnaaneqartumik sulisussarsiortarneq

Annertuunik unammilligassartaqarpoq nunaqarfinni atorfiit inuttalerniarneqartarneri, piffissallu ilaanni suliassat sulisunit ikinnerusunit naammassiniarneqartariaqartarput. Naallu aamma aqqusinerni sulisunut aqutsisutut – formanditut – atorfiit pineqaraluartut, suli sulisussarniartarneq ajornartorsiutaasarpog. Teknikkimut Avatangiisinullu Ingerlatsiviup allaffissornermi ingerlatsisut sinneri peqatigalugit sulissutigaat atorfinitsisarnermi atugassarititaasunik pitsaanerulersitsiniarneq, aqqusinerni sulisunut formanditut atorfinnut tunngatillugu, suliffimmullu atatillugu inissaqartitaasinnaaneq periarfissat ilaattut tikkuarneqarnikuuvoq, illoqarfinniit sulisussanik pissarsiniarsinnaanermut atatillugu. Kingullertut Avannaata Kommuniata akisussaaffigaa, inatsisit naapertorlugit suliassat suliarneqartarnissaat. Taamaattumik aalajangiisuusumik isumaqarpoq kommunimi sulisussarsiortarnermut tunngasumik aqqiissutissanik sapinngisamik piaartumik aqqiissuteqartoqarnissaa. Pisuni immikkut ittuni entreprenør-it nunaqarfiliartinneqartariaqarput saliisikkiartorlugit.

Naallu illoqarfinni sulisusaqartuaannaraluartoq pitsanngorsaanissamut periarfissaqartuaannarpoq, aqutsisussanik sulisussanillu sulisussarsiortarnermi. Sulisuusut ulluinnarni akuusarput suliassani nalinginnaasuni, sillimaniarrikkut aqqissuussaasnermi. Taamaaliornikkut immikkut sammineqartarput ilinniaqqinnissamut pikkorissarnissamullu periarfissat, pisortaasut pikkorissartitsinerit suut qinerneqarnissaannik toqqaasarnerisa saniatigut. Taamaattumillu aamma pingaaruteqarpoq siunissami pikkorissaanissanut pisariaqartunut aningaasaliissuteqartoqartarnissaa, aamma atortorissaarutininik maskiinanik nutaanik peqaleraangat, taakkua atornissaat eqqarsaatigalugit. Ilinniartitaanermik ingerlatsiviit tungaannut immikkut sammineqarpoq sulisuusut ingerlaavartumik pikkorissartinneqartarnissaat. Siunissamut sammisumik anguniagaavoq suliffeqarfiup sulisussat naleqquttunik ilinniagaqarlutillu misilittagaqartut nutsunniartassagai.

Sulisussat avataaneersut

Siuliani immikkoortumi sulisut piginnaanillit sulisorineqarnissaannut atatillugu nassuiaavigineqarput nunaqarfinni atorfiit inuttalerniartarneranni unammilligassat. Avataaniillu entreprenør-it iluaqutigalugit ikiorserneqartarsinnaaneq periarfissaagaluartoq, pisariaqarluinnarpoq najukkami namminermi aalajangersimasunik sulisusaqarnissaq, eqqagassalerinermik isumaginnissinnaasunik aammalu ikuallaaveeqqanik najukkami ingerlatsisinnaasunik. Aalajangiisuusumillu tunngavilersuut tassaapput sulisuusut aamma

allanik pisussaaffeqartarneri ingerlatsivimmi, soorlu anartarfinniit puussianik annanik imalinnik katersuisarnerit nunguterisarnerillu, eqqiaasarneq aqqusinerillu aserfallatsaaliineq. Pisariaqarpoq nukiiit atorineqartariaqartut tamarmik atorineqarnissaat, atorfeqarnermi atugassarititaasut aamma atorfininnermi atugassarititaasut sapinngisamik pitsaanerpaaffissaannut inissikkumallugit. Sulisut aalajaatsut avataaneersunik sulisitsisarnissamik pisariaqartitsinerimik annikinnerulersitissapput, tamanna unammilligassaqtillugu pisariaqartaraluartoq.

Nunaqarfinni unammilligassat sulisussanik atorfinitsisarnernut tunngasut pissutigalugit piffissap ilaani pisariaqarsinnaasarpoq entreprenørinik saliiartortitsisoqartariaqartarnera. Tamannalu naammassineqarsinnaaqqullugu siunnertamut aningaasaliissutissanut missingersuusiornissaq pisariaqartarpoq, allaffissornikkut oqimaatsuusumik, kingunerisarlugulu eqqagassat katersuutiinnarneri, isumaqatigiissummik entreprenørilu atsiortoqarnissaata tungaanut, taakkualu suliassamik suliaqareernissaasa tungaannut. Tamatumali kingorna suleriaaseq taanna uteqqinneqararaaq.

Ulluinnarnilu suliat aamma avataaniit ikiorserneqartarneq imminnut ataqatigiissillugit ingerlanneqarsinnaaqqullugit pisariaqarpoq ukiumoortumik aalajangersimasumik ingerlatsinermut aningaasartuutissanut missingersuusiatiqut aningaasalersuisoqartarnissaa ukiumoortumik, taamaaliornikkut ingerlatsinissaq ataqatigiissumik pilersaarusiorneqarsinnaaqqullugu.

Anguniakkat

Kommunini eqqagassalerinermut pilersaarutit ukiut 12-it aggersut isumagissavaat. Piffissaq agguarneqassaaq siullermik piffissamut ukiunik sisamanik sivilissusilimmu, tamatumalu kingornagut piffissamut missiliuusiorfiusumut ukiunik arfineq pingasunik sivilissusilimmu. Anguniakkat piffissamut qaninnerusumut aamma ungasinnerusumut soorunami aallaavittut maanna inissisimaffik, unammilligassallu atuuttut aallaavigaat, kiisalu ataatsimut isiginnittumik isumaliutersuutit innuttaasut peqqissusiannik qaffasinnerulersitsiumalluni, avatangiisunut tunngasumik eqqummaarinneq pitsanngorsaanerlu qaffasinnerulersikkumallugit, kiisalu periaatsit aningaasarsiornikkut pissarsissutaanerussaasut atorsinnaajumallugit anguniakkat naammassineqarnissaannut. Anguniakkat piffissamut qaninnermoortut ungasinnerusumoortullu suliaapput immikkootumut ileqqut uteqqiasut naapertuuttumik.

1. Uummannami eqqagassalerineq aaqqiissutissarsissallugu

Nalunaarusiami "Qaasuitsup Kommuniiani eqqagassalerinerup qulaajaavineqarnera killiffiusumillu nalunaarsuisoqarnera" paasineqarpoq uppernarsarneqarluni Uummannaq kiisalu nunaqarfiit Nutaarmiut, Naajaat ikuallaaveqanngitsut. Avannaata Kommuniata nalilersimavaa ajornartorsiutaasoq iliuseqarfigisariaqartorlu immikkut Uummannami eqqagassalerinermik aaqqissuussineqannginnera.

Siusinnerusukku Upernavimmi illoqarfinnilu allani misilittagaasut tunuliaqutaralugit kommunip periarfissaqartinngilaa aningaasaliissutaasut killiliussat iluanni Uummannami eqqakkanut ikuallaavimmik sanasoqarsinnaanera, EU-mi aatsitassanut oqimaatsunut aamma dioxin-imut killiliussanik naammassinnissinnaasumik. Taamaattumik kommunip sulissutigaa eqqakkat Uummannamiit assartorneqartalernissaat. Kommunip misissorpaa eqqakkat sumut assartorneqartarsinnaanersut.

2. Upernavimmiit eqqakkanik assartuisarneq aaqqiissutissarsissallugu

Ullumikkut upernavimmi ikuallaaveqarpoq mikisumik. Tamatumali EU-mi ikuallaaveqarikkut piumasaqaatit naammassisinnaanngilai. Assersuutigalugu putsumi gas-i aqutigalugu uumassusillit sananeqaataat siaruarterneqartarput, arsakullu isumannartumik passunneqartarlutik. Kiisalu aamma nalunaarusiami "Qaasuitsup Kommuniiani eqqagassalerinerup qulaajaavineqarnera killiffiusumillu nalunaarsuisoqarnera" oqaatigineqarpoq Upernavimmi ikuallaavik pissusissamisuumngitsumik nalinginnaasumik illut sanaartukkat qanippallaarlugit inissisimasoq.

Kommunip nalilerpaa maanna aningaasaqarikkut nukitsigullu killiliussaasut iluanni periarfissaqanngitsoq sanaartukkap tamatumali EU-mi mingutitsinnaanermut killiliussanik naammassinnissinnaasoq. Taamaattumik kommunip sulissutigaa eqqakkat Uummannamiit assartorneqartalernissaat. Kommunip taamaattumik maanna sulissutigaa eqqakkat Upernavimmiit assartorneqartalernissaat, kommunip misissorpaa eqqakkat sumut assartorneqartarsinnaanersut. Avannaata Kommuniata akisussaaffigaa nunarujussuaq. Taamaattumilli misilittagaalerumaartut "aallarniutinut suliniummi eqqakkanik Upernavimmiit assartuisalernissamik" kingusinnerusukku atornerqarluarsinnaassapput illoqarfinni nunaqarfinnilu allani kommunip iluani eqqagassalerinermi suliniutinut.

3. Qaanaamiit eqqagassat ulorianaatillit isumagineqartarnerat aaqqiissutissarsissallugu

Peqqinnissaqarfiup isumagisaraa eqqagassat ulorianaatillit napparsimmavinniit inoqarfinnit tamangajanneersut assartorneqartarnerat, nalinginnaasumillu Dronning Ingrid-ip Napparsimmavissuanut Nuummiittumut imaluunniit Danmark-imut nunguterneqartussanngorlugit nassiussorneqartarput. Kisiannili Qaanaami eqqagassat ulorianaatillit nunguterneqartarput containerimi ammannartumi ikuallallugit. Ileqqoq taanna piaarnerpaamik unitsinneqartariaqarpoq, avatangiisunut peqqissutsimullu

ulorianaateqarmat. Taarsiullugulu pilersittariaqarluni katersuisarnermik umiarsuartigullu angallassisarnermillu aqqissuussineq Napparsimmaveqarfik suleqatigalugu, taamalu eqqakkat ulorianaatillit eqqortumik nunguterneqartalersillugit.

4. Nunaqarfinniit ingerlaavartumik eqqakkanik assartuinnermut ikaarsaariartornissaq.

Nunaqarfinni tamani eqqagassalerisarneq sapinngisamik sukkanerpaamik assartuisarnermik taarserneqassaaq, eqqagassanik aallertarneq sapinngisamik sumiiffiiniit pisalersillugu. Tamanna pisassaaq eqqakkanik imaatigut angallassisarnikkut, tamanna periarfissaaleraangat. Taamaattumik atortorissaarutissat siunertamut pisariaqartut pisarineqassapput (immikkoortitseriviit, poortuiviit aamma nunaqarfimmiit assartuinissamik siunertaqartut atortorissaarutit). Suliniutitut misiligutitut siullertut toqqarneqassapput Ilimanaq, Uummannaq aamma Upernavik. Eqqakkanik assartuineq siullermik Ilulissanut ingerlasassaaq, piujuartussamik ikuallaasarnermik aqqiissutissarsisoqarnissaata tungaanut.

5. Illoqarfinni aamma nunaqarfinni tamani inuit tigumiaminnut eqqaavissaannik eqqaavinnik ikkussuinissaq

Qulaajaalluni nalunaarusiornermi paasinarsivoq inoqarfinni arlaqartuni pisortat sumiiffinni inuit tamat ornittagaanni eqqaavilersuisimanngitsut, maangaanarlu eqqaasoqartartoq. Eqqaavinnik ikkussuisoqarnissaa pingaartutut isigineqarpoq, inoqarfiit eqqiluutsuissaat qularnaarumallugu.

6. Ilulissaniit eqqakkanik assartuisarnermut periusissiamik suliaqarnissaq

Avannaata Kommunia misissussavaa eqqakkat Kalaallit Nunaanni ikuallaavimmut allamut nassiunneqartalersinnaanerat. Periarfissallu aappaagut eqqakkat Danmark-imut nunamulluunniit allamut nassiunneqartalersinnaanerat.

7. Ilulissani eqqakkanik immikkoortitserisarnerup annertunerulersinnissaa

Eqqakkat katersorneqarlutik uninngatinneqartartut annertussusiat killilersinnaajumallugu, kiisalu eqqakkat ikuallatassat soqutiginarnerulersikkumallugit eqqakkat ilulissani immikkoortitserneqartassapput.

8. Kommunit tigooraaviini sulisuusut sulinerminni atugaannik pitsanngorsaanissat

Sulisut ilinniaqqittarnerat pitsaannerusoq. Sillimaniarnermi atortunik pisiniarneq.

9. Aningaasaliissutissanik nassaarniarnissaq nunaqarfinni tamani eqqagassalerinnermut illunik sanaartornissamut, uffarfilinnik atisalersortarfilinnillu

Minnerunngitsumik nunaqarfinni eqqagassalerinnermik suliaqartut sulinerminni atugaat pitsaanerulersikkumallugit Avannaata Kommuniata kissaatigaa eqqagassalerisut illuannik anginngitsumik sannavilimmik aamma uffarfeqarlunilu atisalersortarfilimmik tigooraaviit eqqaanni nunaqarfinni immikkut toqqarneqartuni sanaartornissaq.

10. Eqqakkat aallaavianni immikkoortitserisarneq

Eqqakkat aallaavianni immikkoortitserisarnermik aqqissuussinerit naleqquttut containerit atorlugit ingerlanneqartartut annertunerulersikkumallugit, entreprenørinullu isumaqatigiissutini imaarsisarneq akuttoqatigiissaagaq pilersikkumallugu isumaqatigiissutit annertusineqassapput.

Eqqakkat aallaavianni immikkoortitserisarnerup naleqqussarneqarnera imaalillugu eqqakkat Avannaata Kommuniarit kommuninut allanut tunineqarsinnaalersillugit.

11. Eqqagassalerinermi pilersaarummut soqutigisartunut aamma kommunimi innuttaasuut paasissutissanik suliaqarnej, eqqagassalerinermut pilersaarut pillugu

Eqqagassalerinermut pilersaarummi soqutigisaqartut akooreersut saniatigut pingaaruteqarpoq eqqagassalerinermut pilersaarutip soqutigisaqartut sinnerini innuttaasunilu ilisimaarineqarnissaa, taamalu suliniuteqarfiusut ajornannginnerusumik piviusunngortinneqarsinnaalersillugit, aammalu siunnersuutit naleqquttut inissaqartinneqarsinnaaqqullugit anguniakkat ataasiakkaat piviusunngortinneqartarnerini.

Avannaata Kommuniani ungasinnerusumut anguniakkat (Ungasinnerusumut piffissaq pilersaaruseriorfik – 2022 – 2029)

1. Eqqagassanik aallaaviusumi namminermi immikkoortitserisarnermik aaqqissuussinerup inaarutaasup inoqarfinnut tamanut naleqqussagaasup inaarutaasumik suliarineqarnera

Eqqagassalerinermut aallaavimmilu namminermi immikkoortitserisarnermut aaqqissuussinermik nutaamik inoqarfinni tamani kommunimi atortuulersitsineq. Taamaasilluni eqqagassanik assartuineq pisariaqarpat RAL aqutigalugu sapinngisamik eqaannerpaamik ingerlanneqarsinnaalersillugu.

2. Ilulissat 100 % -imik assartuisarnermik aaqqissuussineq

Ukiuni arlaqartuni immikkut sammineqassaaq aallunneqarluni eqqagassalerinerup nunaqarfinni tamani assartuisarnermut nuunneqarnissaa, eqqakkat aallaavianniit toqqaannartumik aaneqartalernerannik tunngaveqartumik. Taamaattumik atortorissaarutissat siunertamut pisariaqartut pisiarineqassapput (immikkoortitseriviit, poortuviit aamma nunaqarfimmiit assartuinissamik siunertaqartut atortorissaarutit).

3. Atuisunut paasissutissat

Atuisunut eqqagassalerinermi ilitersuut atuagaq suliarineqassaaq pissutsinik nutaanik aallaaveqartumik, inuinnarnullu atortumik aamma inuussutissarsionermi sullitanut atortumik immikkoortunik suliaqartoqassalluni.

4. Inaarutaasumik kommunimut allamut isumaqatigiissuteqarnej Avannaata Kommunianiit eqqakkanik tigooraanissamut.

Ungasinnerusumut misissorneqassaaq Ilulissani eqqagassalerinermut ingerlatsivik atorunnaarsinneqarsinnaanersoq, eqqakkallu Avannaata Kommunianeersut tamakkiisumik kommunimut allamut imaluunniit Danmark-imut nassiunneqartalersillugit.

Suliniutit allattorsimaffiat

Anguniakkanut ataasiakkaanut tamanut iliuusissanut pilersaarut piffissamut pilersaarusiortiusumut:

Uummannami eqqagassalerinerup aaqiissutissarsinissaa

Iliuusissat	Akisussaa-soq	Piffissat
Pisarfiusunik neqeroortitsineq		
Namminersorlutik Oqartussat avatangiisinut aningaasaateqarfianut qinnuteqarneq atortorissaarutissanik pisariaqartussanik pisiniarnissanut tapersiissutissanik		
Sulisut naleqquttut ilinniaqqittarneri, atortorissaarutissat pisiarineqartussat atorineqalernissaannut		
Uummannami eqqaavissuarmi saliineq		
Suliniummik nalilersuineq		
Atortuulersitsineq misilittakkanik nutaanik assartuinerumut suliniummi tulluuttumi		

Akisussaasuusussamik toqqaaneq, aamma piffissalersuineq Avannaata Kommuniani Teknikkimut Avatangiisinullu Ingerlatsivimmi pisortasunit isumagineqartariaqarpoq.

Upernavimmiit eqqagassanik assartuisarnermik aaqiissuussinermik ineriartortitsineq

Paasissutissat katersorneqarsimasut naapertorlugit nunaqarfinni ikuallaaviit aserfallassimasorujussuupput. Taamaattumik ilimanangilaq nunaqarfinni eqqakkat nunaqarfinni ikuallanneqarsinnaanissaat, ingammik EU-mi mingutitsinerup qaffasinnerpaaffissai killigitinneqassappata naammassisassatut. Taamaattumik pitsaanerpaasutut nalilernerqarpoq eqqakkat illoqarfimmut qaninnermut assartorneqartarnissaat.

Iliuusissat	Akisussaa-soq	Piffissat
Eqqakkat annikinnerpaatinnissaat. Puujaasat/igalaamernit/toqqaannartumik atoqqiineq		
Eqqakkanik inikillisaatitut eqiterummik pisiniarneq		
Sulisunik naleqquttunik ilinniaqqititsisarneq		
Eqqakkanik inikillisarlugit eqitikkanik umiarsualiviliaassineq		
RAL-ilu suleqatigiinnissamut isumaqatigiissut		
Containerit imikumik mingunnikumik katersivillit		
Eqqakkanik Upernavimmiit Ilulissanut umiarsuarmik assartuineq, aaqiissummut aningaasartuutissanut missingersuusiaq		
Suliniummik nalilersuineq		
Aaqiissutinik pitsaanernik assartuinissamut suliniummi tullermi atortuulersitsineq		

Akisussaasuusussamik toqqaaneq, aamma piffissalersuineq Avannaata Kommuniani Teknikkimut Avatangiisinullu Ingerlatsivimmi pisortasunit isumagineqartariaqarpoq.

Qaanaami nakorsiartarfimmit eqqakkat ulorianaatillit aaqqiissutissarsinissaat

Ajornartorsiutit assigiinngitsut paasineqarsimapput immikkut illoqarfinni Sisimiuni aamma Maniitsumi maanna eqqagassanik katersisarnernut atatillugu. Tamanna atuuppoq eqqagassanut annertuunut aammali illoqarfinni taakkunani aallaaviusumiit immikkoortitserisarnerni.

Iliuusissat	Akisussaa-soq	Piffissat
Nuummi DIH-mut attaveqassalluni		
Qaanaami nakorsiartarfimmit eqqakkanik katersisarnermi aaqqiissutissarsissalluni		
Nuummi DIH-mut umiarsuakkut nassiussisarnermik isumaqatigiis-suteqassalluni		
RAL-imut isumaqatigiisuteqassalluni		

Akisussaasuusussamik toqqaaneq, aamma piffissalersuineq Avannaata Kommuniiani Teknikkimut Avatangiisinullu Ingerlatsivimmi pisortasunit isumagineqartariaqarpoq.

Illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani eqqaavinnik inissitiserissalluni. Immikkut nunaqarfiit aallunneqassapput

Iliuusissat	Akisussaa-soq	Piffissat
Sumiiffinni eqqaaviit qanoq ittut atorfissaqartinneqarnersut nalilersorneqassaaq		
Eqqaavinnut ilisivinnik naleqquttunik inniminniinissat		
Nunaqarfinni sumiiffinni naleqquttuni eqqaavilersuisalluni		

Akisussaasuusussamik toqqaaneq, aamma piffissalersuineq Avannaata Kommuniiani Teknikkimut Avatangiisinullu Ingerlatsivimmi pisortasunit isumagineqartariaqarpoq.

Nunaqarfinniit eqqakkanik assartuisarnerup ikaarsaariartornissaq

Iliuusissat	Akisussaa-soq	Piffissat
Assartuineramik aqqiissuussinernut suliniutit maanna ingerlasut nalilersussallugit		
Siunissami assartuisarnernut suliniutaalersussanut aningaasartuutissanik missingersuusiussalluni		
Nunaqarfinnit illoqarfinnillu pineqartunut utimut nalunaaruteqartitsissalluni		
Assartuisarnissanik aqqiissuussinissanik RAL-ilu nalilersuissalluni		

Akisussaasuusussamik toqqaaneq, aamma piffissalersuineq Avannaata Kommuniiani Teknikkimut Avatangiisinullu Ingerlatsivimmi pisortasunit isumagineqartariaqarpoq.

Periussamik aallartitsisalluni eqqakkanik Ilulissaniit assartuisalernissamut

Iliuusissat	Akisussaa-soq	Piffissat
Politikkikkut / ilisimasatigut nalilersuissalluni Ilulissani ikuallaaveqarneq pillugit		
Nunamut tamarmut atuuttumik eqqagassalerinermik aqqiissuussineq		

Misissussallugu eqqakkanut tunngatillugu piumasaqaatit aamma allami ikuallaaveqarsinnaanerup aningaasaqarnera		
---	--	--

Akisussaasuusussamik toqqaaneq, aamma piffissalersuineq Avannaata Kommuniani Teknikkimut Avatangiisinullu Ingerlatsivimmi pisortasunit isumagineqartariaqarpoq.

Eqqakkanik immikkoortiterisarneq annertusisaq - Ilulissani

Eqqakkat uninngatinneqartut annertussusiat killilersinnaajumallugu, kiisalu eqqakkat ikuallatassat ikuallaasussanut soqutiginarnerulersikkumallugit eqqakkat Ilulissani immikkoortitserneqartassapput.

Iliusissat	Akisussaa-soq	Piffissat
Ilulissani eqqakkanik immikkoortitserivissamik pilersitissalluni		
Eqqagassalerinermut peqqussut atortuulersissallugu		
Immikkoortitserisarnernut ilisimaneqartunut immikkoortitserisarneq pilersissallugu		

Akisussaasuusussamik toqqaaneq, aamma piffissalersuineq Avannaata Kommuniani Teknikkimut Avatangiisinullu Ingerlatsivimmi pisortasunit isumagineqartariaqarpoq.

Eqqakkanut tigooraavinni kommunimi sulisut sulinerminni atugassarisaannik pitsanngorsaassalluni

Sulisuusut ilinniaqqittarnerisa pitsaanerusemik aqqissuunnissaat. Sillimaniarnermi atortunik pisiniarneq

Iliusissat	Akisussaa-soq	Piffissat
Eqqagassalerinermi inuit ilinniaqqinnissamut naleqquttut toqqartussallugit		
Sillimaniarnermut atortunik naleqquttunik pisiniassalluni		
Atorfiit taaguutaannik allannguinnissat nalilersussallugit		
Immaqa sivilisunerusemik atorfeqartitsisarnerni bonus-isiaqartitsisarsinnaaneq		

Akisussaasuusussamik toqqaaneq, aamma piffissalersuineq Avannaata Kommuniani Teknikkimut Avatangiisinullu Ingerlatsivimmi pisortasunit isumagineqartariaqarpoq.

Aningaasaliissutissanik ujarlernissaq Eqqagassalerinermut illumik sananissamut, ilanngullugit sannaviit, uffartarfiit / atisalersortarfiit, nunaqarfinni tamani

Eqqagassalerinermik suliaqartut sulinerminni atugassa at pitsanngorsarsinnaajumallugit, minnerunngitsumik nunaqarfinni atugaasut, Avannaata Kommunianit kissaatigineqarpoq anginngitsumik eqqaavilerinermut illumik sannavittalimmik aamma uffarfittalimmik / atisalersortarfittalimmillu sanaartortoqarnissaa, nunaqarfinni immikkut toqqakkai tigooraaviit qanitaanni inissisimasussanik. Kommunimit aningaasaliissutissanik kiisalu avatangiisinut aningaasaateqarfimmit qinnuteqarnissat

Iliusissat	Akisussaa-soq	Piffissat
Eqqagassalerivimmik illumik assigiissaagaasussamik pilersaarusiortitsinissaq/titartaasitsinissaq		
Qulaajassallugu sumi eqqagassalerinermut illut pisariaqartinneqarnerunersut		
Namminersorlutik Oqartussat avatangiisinut aningaasaateqarfiat immaqalu kommunalbestyrelse qinnuteqarfigissallugu		

Akisussaasuusussamik toqqaaneq, aamma piffissalersuineq Avannaata Kommuniani Teknikkimut Avatangiisinullu Ingerlatsivimmi pisortasunit isumagineqartariaqarpoq.

Eqqagassat aallaavianni immikkoortitserisarneq

Eqqakkat aallaavianni immikkoortitserisarnermik aqqissuussinernik – containerinik annertunerulersitsinissaq, aamma entreprenørinut isumaqatigiissutaasut iluarsiissuteqartissallugit imaarsisarnermik taakkualu qanoq akuttussuseqarnissaannik. Eqqakkat aallaavianni immikkoortitserisarnerup naleqqussarnissaa, taamaasilluni Avannaata Kommunianit eqqakkat kommuninut allanut tunineqarsinnaalersillugit.

Iliusissat	Akisussaa-soq	Piffissat
Puujaasanut containerinik inissiineq		
Tigooraaviit isumaliutigeqqissallugit, toqqaannartumik eqqakka nik immikkoortitserisarneq ajornannginnerulersillugu		
Eqqakkanut akiusunik aqqissuussineq, immikkoortitserisarnermik iluaqusiisussamik		
Nakkutigisanik toqqorsivinnik aqqissuussineq		

Akisussaasuusussamik toqqaaneq, aamma piffissalersuineq Avannaata Kommuniani Teknikkimut Avatangiisinullu Ingerlatsivimmi pisortasunit isumagineqartariaqarpoq.

Eqqagassalerinermut pilersaarummi soqutiginnittut aamma kommunimi innuttaasut paasissutissinnissaat eqqagassalerinermut pilersaarutip matuma pilernera pillugu

Iliusissat	Akisussaa-soq	Piffissat
Ukiup affakkaartumik soqutigisaqartunik ataatsimiititsisarneq		
Tusaatini allaaserisat		
Paasiuminarsakkanik paasissutissiissuteqartarneq		

Akisussaasuusussamik toqqaaneq, aamma piffissalersuineq Avannaata Kommuniani Teknikkimut Avatangiisinullu Ingerlatsivimmi pisortasunit isumagineqartariaqarpoq.

Atortuulersitsineq

Politikkikkut akisussaasut tassaapput Teknikkimut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaq, Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq aamma Avannaata Kommuniani kommunalbestyrelse. Immikkut ilisimasatigut ataatsimiititaliaq tassaavoq Teknikkimut Avatangiisinullu ataatsimiititaliaq.

Teknikkimut Avatangiisinullu Ingerlatsivik allaffissornikkut akisussaasuvoq eqqagassalerinermut anguniakkat atortuulersikkiartornissaannut, politikikkut eqqagassalerinermut pilersaarutip sammineqareernerani, aamma aningaasaliissuteqartoqareernerani eqqagassalerinermut pilersaarummi anguniakkanut ataasiakkaanut.

Allaffissornikkut ingerlatsivimmiit ingerlaavartumik politikikkut inassuteqaateqartoqartassaaq eqqagassalerinermut pilersaarummi anguniakkanut ataasiakkaanut, ataatsimiititaliat siuliani pineqartut aqqutigalugit Avannaata Kommuniatalu aningaasartuutissanut missingersuusiortarnermut periaasiisa iluanni.

Anguniakkat piffissamut qaninnerusumoortut aamma ungasinnerusumoortut qanoq tulleriarneqarnissaat nalilersorneqartassaaq pisuniit pisunut, periarfissaq qanoq ittuuneri apeqqutaatillugit, taamaasilluni anguniakkat pingaarnerit eqqagassalerinermut pilersaarummi sapinngisamik naammassisaqarfiunerpaamik anguneqarsinnaaqqullugit.

Soqutigisaqartunik peqataatitsineq

Eqqagassalerinermut pilersaarutip atortuulersikkiartuaarnerani soqutigisartut akulerunneqartussatut naleqquttut allassimaffiat

- Avannaata Kommuniani illoqarfinni nunaqarfinnilu ataasiakkaani innuttaasut.
- Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik, tamatumani peqqinnissaqarfik.
- Takornariatitsinermik ingerlatsiviit.
- Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atortitsinermut Naalackersuisoqarfik.
- Kattuffiit pisortatigoortuunngitsut, soorlu aalisartut piniartullu peqatigiiffii / kattuffii, Kattuffii Avatangiisinut tunngasumik suliallit il.il.
- Najukkani entreprenørit aamma siunnersortit.
- Najukkani tusaatit

Eqqagassalerinermut pilersaarummik attaveqaatiginnineq

Avatangiisinut Teknikkimmullu Ingerlatsiviup ingerlaavartumik attavigisassavai ataatsimiititaliat susassaqtut kiisalu soqutigisaqartut pingaarnerit.

Pingaaruteqarpoq innuttaasunut paasissutissiisarnerup eqqummaariffiginissaa, taamalu kikkut tamarmik anguniakkanik piviusunngortitsinernillu paasinnilluartillugit. Innuttaasut ikittuunngitsut Avannaata Kommuniani ilisimasaqarfiginngilaat eqqagassalerinermik ingerlatsisarneq nutaaliaasoq, taakkunungalu eqqagassanik immikkoortitserisarneq atueqqittarnerlu taaguutaapput nutaarluinnaat. Ileqquliussanik allanngortitsiniarneq ukiuni arlalinni ingerlanneqassaaq, pingaaruteqarporlu aaqqiissutissat suliarilluagaasarnissaat innuttaasunut saqqummiunneqannginnerminni. Pingaaruteqarporlu ingerlaavartumik aaqqiissutissanik atorsinnaasunik malersuisarneq aaqqiissutaaniartussaagaluani atorsinnaanngitsunik peersereertarnissat sioqqutsumik.